DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG), 7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DÍJAK KÉTSZERESE. EGYES SZÁM 16 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR.

16 OLDAL

VI. ÉVFOLYAM, 200. SZÁM. 1929 SZEPTEMBER 5 CSÜTÖRTÖK

16 FILLÉR

Az erdélyi kérdés keresztmetszete

Erdélyi kérdés egyéb vonatkozásokon tul a magyarság szempontjából egy van: az erdélyi magyar kisebbség kérdése. Ezzel a kérdéssel is ugy vagyunk, mint sok egyéb más kérdéssel, egyik oldalon leértékelik, a másikon tulértékelik. Ez az oka, hogy elbirálásánál nagyon sok tárgyilagosságra, s a helyzet sajátos ismeretére van szükség. Az erdélyi magyar kisebbség helyzete egy speciális helyzet, melyet egy ezeresztendős többségi hegemónia nagy multja determinál és jövendője tart felszinen az örök problémák között. Mivel azonban a konkrét helyzetnek konkrét eredményei vannak, ez konkrét ismereteket és konkrét megállapitásokat tételez fel. Nem álmokkal számolunk, hanem tényekkel. Ezért kell a tárgyilagosság.

Azt mondtam, hogy az erdélyi kisebbségi kérdést az egyik oldalon leértékelik. A mindenkori román kormányok értékelik le. Ezt a végzetes politikai hibát szinte atavisztikusan örökölte át a mostani nemzeti parasztpárti kormány a liberálisoktól. A nemzeti parasztpárt, miután uralomra jutott, mindenekelőtt megtagadta Gyulafehérvárt, mondván egyik miniszterének jellemző nyilatkozata szerint, hogy igérni szabad, sőt kell, de megtartani, az más. És ez a jellemző mondat valóban végigvonul a mostani kormány kisebbségi politikáján, mert a konkrét tények azt mutatják, hogy a kisebbségi politikában az igérgetésnél csakugyan nem mentek tul ezideig sem. Hogy a román közoktatási politika nagy elveknek sovinisztájának, Anghelescunak apróbb bakklövésein itt-ott, tipikusan adminisztrativ kérdésekben enyhit, amikor az évszázados nyilvánossággal biró magyar iskolák felett nem lóbálja meg hetenként a Damokles-kardot, amikor megengedi, hogy a magyar szülő merje magát magyar eredetünek vallani, amikor megengedi, hogy tulkoros tanulók kivételesen felvétessenek az iskolákba, (de pár huzamos osztályok felállitását már nem engedi meg a kisebbségi középiskolákban), — ezek mind nem beváltásai annak az igéretnek, amit a gyulafehérvári pontok és a párizsi egyezmény is tartalmaznak. Vagyis meg lehet állapitani, hogy a kisebbségekre vonatkozó álláspont nem változott. Az elvek megmaradtak. Elvben még mindig veszedelem fenyegeti egész csomó magyar iskola nyilvánossági jogát, elvben még mindig meg van a hirhedt „origina etnica“ a kisebbségi „származástan“ politikai torzszülötte, egyszóval, a mostani kormány ép oly kevéssé akarja elismerni a kisebbség létét, s az egyenlő jogokhoz való természetes igényét, mint elődjei.

Ennek a politikának minden ódiumát és nyomoruságát pedig kizárólag az a kétmillió magyar szenvedi, mely a kisebbségi sors nem irigylendő állapotában valóságos élethalálharcot viv az ezeréves magyar kultura, a magyar mult és jövő fentartásáért. Ez a küzdelem nehéz, mert egyenlőtlen. A román politika nem ismer kisebbségi kérdést abban az értelemben, hogy a kisebbségeknek joga van az életben az egyenlő elbánáshoz, ha már a kisebbségi polgárok keserves adófilléreit nem utasitják vissza az adóhivatalok. Csak abban az értelemben ismer kisebbségi kérdést, hogy az ország területén vannak „idegen“ elemek, a melyek veszedelmesek, amelyek irredentizmust esznek és isznak, amelyek örökösen konspirálnak s amelyek állandóan gránátot szorongatnak a zsebükben, amelyektől tehát félni kell s ennélfogva legalkalmasabb volna eltüntetni őket a föld színéről. Pedig a tény ismét csak az, hogy az erdélyi magyarság nagy önuralommal, lelkében meg nem törhető keserü daccal ugyan, de a tények lehető mérlegelésével igyekszik beleilleszkedni helyzetébe s örül, ha a végzetesen rosszabbodó gazdasági viszonyok közt meg tud valahogyan élni. Irredentizmus? Konspiráció? Gránát? Erről csak azért beszélnek, hogy legyen mivel indokolni e lehetetlen és tarthatatlan kisebbségi politikát a világ mind tisztábban látó közvéleménye előtt.

A kérdés tulértékelése pedig az erdélyi magyarság részéről történik. Szokatlanul hangzik, de mégis ugy van. Az erdélyi magyarság bizonyos mértékig még mindig annak a rettenetnek a hatásától van guzsba kötve, melyet az uj államhelyzet rászakadása pillanatában érzett, amikor arra eszmélt rá máról-holnapra, hogy leszakitották az ezeresztendős anyakebelről és odadobták egy államfenntartásban gyakorlatlan és kulturában alacsonyabb nivóju nemzet prédájául. Ebből a rettenetből az erdélyi magyarság tiz év után sem vetkőzött ki és meggyőződésem szerint teljesen soha sem is fog kivetkőzni. Mi következik ebből? Az, hogy az erdélyi magyarság át menetileg elvesztette azt az erős lelki egyensulyt, mely nemzeti életének sulyos pillanatában bizonytalanná, bizalmatlanná, reménytelenné tud tenni egy népet. A terror határán mozgó erőszakos fellépés, mellyel az uj államhatalom bemutatkozott, discreditálta előtte első pillanatban az egész államéletet, mely itt mindenekelőtt szigurancákkal, rendőrséggel és katonasággal akart berendezkedni; nem pedig a megértés, a belátás és a több erőből folyó önbizalom nemes közeledésével. Az erdélyi magyarság a maga hirtelen elesettségében nem érezte tiz év óta sem a hónalja alá nyuló kezet, csak azt érezte, hogy utban van, hogy fölös leges, hogy veszélyes, hogy gyülölik, s hogy alsóbbrendü, mint az ország többi polgárai. Ebből az állapotból aztán lassanként kifejlődött benne, minden egyebet elfojtva és elnyomva, az az érzés, hogy neki itt élni lehetetlen, hogy neki itt el kell pusztulnia, mert lassan felőrlődik ebben a testetlelket sorvasztó életben, mely mind elviselhetetlenebbnek látszik számára. Vagyis akarva, nem akarva, önkéntelenül tulértékelte a maga kisebbségi sorsát.

És mi ezzel szemben az igazság? Az, hogy az erdélyi magyarságnak nem lehet, nem szabad esüggednie és nem szabad meddő, improduktiv szélmalomharcnak néznie a maga kisebbségi életét. Nem szabad felejtenie, hogy a kisebbségi kérdés a világ nagy kérdéseinek egyik legnagyobbja már, az örök tüz, melyet szemfényvesztő mesterkedések és hazudozások óceánja sem tud már eloltani. Tisztában kell lenni azzal, hogy ez a tizesztendős élet sem volt meddő, mert az igazság bekötött szemein már is meglazult a kötés és el kell jönnie az időnek, amikor akár tetszik, akár nem, meg fog oldódni a kisebbségi kérdés. Az erdélyi magyarság otthon van Erdélyben. — Nem idegen neki az erdő, melynek sudár törzsére felnéz, nem a föld, melyet ezer éve hasogat ekéjével, nem a pacsirta, mely azóta is dallal kiséri munkáját, nem a gyep, melyen pihen, s nem a patak, melyből iszik. Az erdélyi magyar igenis otthon van Erdélyben és otthon is lesz mindig. Az erdélyi magyarságnak bele kell ráznia magát abba az eltiporhatatlan gondolatba, hogy nem alacsonyabbrendü másnál s hogy nemcsak sirni, jajgatni, sőt orditania is szabad, ha nagyon fáj valamije, mert az életet el lehet ugyan venni, de a fájdalom érzetének jogától nem lehet senkit megfosztani.

Az erdélyi magyarságnak lehetetlen nem éreznie, hogy a magyarság fájdalmas részvéte kiséri ebben a küzdelmében; s ha más egyéb nem, ennek a tudatnak meg kell őt győznie afelől, hogy kisebbségi sorsának vonszolásában nincs magára hagyatva. Élni, élni, élni! Csak ez lehet az erdélyi magyarság jelszava, mert az élet minden, mult, jelen, legfőképen pedig a jövő, melynek távoli ködéből boldogabb élet int feléje, mely rettenet, szorongások, letargia elmulása után képessé teszi őt arra, hogy jelenlegi kisebbségi életét ne a saját kárára értékelje tul, hanem saját önbizalmának erősitésére, a reális szemlélet világa mellett meglássa, hogy kisebbségi sorsa nem örök helóta sors, hanem gonosz esetlegesség, melynek nagy szerencsekéreknél nem mindig a gyönge és vak emberek, hanem néha a Gondviselés áll!

A hidasnémeti kémkedési pör vádlottja, Pecha Vince, héttőn kerül a katonai törvényszék elé

A magyar katonai ügyészség kémkedés büntette cimén adott ki vádiratot Pecha ellen.

Budapestről jelentik: A magyar közönség előtt ismeretes a két hónappal ezelőtt Hidasnémetinél történt kémkedési eset, amelynek kapcsán a magyar hatóságok letartóztatták a kémkedésen tetten ért **Pecha** Vince cseh vasuti tisztviselőt, aki a hidasnémetii közös határpályaudvaron teljesitett szolgálata közben Csehország javára kémszolgálatokat végzett. A magyar rendőrség tudvalévőleg éppen akkor érte tetten, amikor egy katonai természetü iratot vett át.

Az ügyből kifolyólag megindult diplomáciai eljárás után, melynek során Csehszlovákia határzárt is rendelt el a hidasnémetii vasuti forgalomban, a csehek kénytelenkelletlen tudomásul vették, hogy Pecha Vincét jogosan és kellő bizonyitékok alapján tartóztatták le a magyar hatóságok. Pecha Vincét Budapestre szállitották és azóta a Margit-körúti katonai törvényszék fogházának lakója. Természetesen a legsürgősebben megindult ügyében az eljárás és **a katonai ügyészség a rendelkezésre álló adatok alapján kémkedés büntette cimén vádiratot is adott ki Pecha ellen.**

Pecha Vince ügyében most váratlanul uj fordulat következett be, amennyiben a Margit-körúti katonai törvényszéken már **ki is tüzték ügyében a főtárgyalást.** A tárgyalás vezetője dr Kovács hadbirószázados lesz. Pecha védelmére Cseh András dr ügyvédet, katonai védőt rendelték ki. A rendkivüli érdeklődéssel várt tárgyalást szeptember 9-én kezdi meg a katonai törvényszék a Margit-körúti épületben. A tárgyalás valószinüleg több napot fog igénybe venni. Miután kémkedésről van szó, természetes, hogy a tárgyalás szokás szerint a nyilvánosság teljes kizárásával fog lefolyni, lehetséges azonban, hogy éppen azért, mert az egész Európa felfigyel az ügyre, az itélet kihirdetése után **hivatalos közleményben fogják tájékoztatni a nyilvánosságot a perről** és a meghozandó itéletről.

Kontsek Géza

k. r. t.

eheti árai

érvényesek a következő árjegyzék megjelenéséig.

CUKOR:

Kristály	1 kg. P.	1.21
Kocka	1 „ „	1.28
Por	1 „ „	1.28
Süveg	1 „ „	1.29

FŰSZEREK:

Só egyszer őrölt asztali	1 kg. P	—.40
Só kétszer őrölt finom	1 „ „	—.42
Paprika édes nemes	1 „ „	7.40
Paprika félédes	1 „ „	6.80
Paprika rózsa	1 „ „	5.80
Ecet 5 hydr.	1 liter „	—.32
Bors	1 kg. P	7.—
Fahéj	1 „ „	4.80

Fűszereink tisztán kezeltek és a legmodernebb gépekkel őrletnek. Paprikában csak a legjobb szegedi minőséget tartjuk.

FRISS GYÜMÖLCSÖK:

Görög dinnye hevesi javított és
Sárga dinnye: ananász, turkesztán, achnebat stb. fajtákban legolcsóbb napi áron.
Befőző Cantaloup naponta érkeznek; nagyobb mennyiség előre is megrendelhető.
Szőlő Chaselas, Mathiasz féle kecskeméti passzatuti, Csaba gyöngye stb.
Őszibarack és fajkörték a Gazd. Akadémia kertészetéből, alma, banán, narancs stb. a legszebb fajtákban.

GYÜMÖLCSFÉLÉK:

Mazsola aranysárga	1 kg. P	2.50
Mazsola extra	1 „ „	3.20
Dióbél, feles	1 „ „	5.60
Dióbél, csemege	1 „ „	6.—
Moggoró legszebb	1 „ „	4.30
Gomba úri szárított	1 dkg. P	—.14
Gomba lengyel „	1 dkg. P	—.26

TEAVAJ:

Gróf Semsey urad. teavaja	1 kg.	5.80
Kolozsvári Kis Árpád-féle	1 „	6.—
Báró Kende-féle	1 „	6.40
Missinkó-féle buji	1 „	7.—
Horthy Miklós kormányzó úr őfőméltósága Kenderesi gazdaságából	1 kg. P	7.20
Frigyes főherceg urad.	1 „	8.40

Teavajban minőség és választék, valamint olcsó árak tekintetében vezetünk. Előkelő nevek garantálják a legjobb minőséget.

SAJTOK:

Trappista	1 kg. P	2.20
Trappista, prima	1 „ „	2.80
Emmentali magyar	1 „ „	5.40
Emmentali svájci	1 „ „	6.80
Doboz Emmentali Heller	1 „ „	1.28
Pusztadőry kicsi	„ „	—.32
Pálmusztai	„ „	—.29
Kastélysajt	1 „ „	4.—
Füró tátrai	1 „ „	4.—
Füró magyarországi	1 kg. „	2.70

BOROK:

Bagaméri 1 liter	P	—.64
Fehér vegyes 1 liter	„	1.—
Homoki vegyes 1 liter	„	1.20
Üveghotét	„	—.16.
Konyak Gschwindt Medicinal 7/10 liter	„	4.—

KÜLÖNFÉLÉK:

Ceres ételzsir, egynegyed kg.	P	—.66
Kakaó valódi holland	1 kg. P	3.80
Méz, világos	1 „ „	1.60
Keksz Koestlin	1 „ „	1.80
Maccaroni fehér	1 „ „	—.96
Maccaroni tojásos	1 „ „	1.34
Gyümölcsíz	1 „ „	1.50
Mák, kék	1 „ „	1.30
Málnaszörp kimérve	1 „ „	2.70
Sonka, prágai	10 dk. „	1.20
Tarhonya, fehér	1 kg. „	—.84
Tarhonya, két tojásos	1 „ „	1.20
Keményítő rizs	1 kg. „	1.80
Keményítő, buza	1 „ „	1.—
Kékítő „Korona“	1 üveg „	—.58
Szappan mosó ½ kg-os drb.	„	—.60

Az érdekképviseleti törvényhatósági bizottsági tagok választásáról szóló rendelet

A Budapesti Közlönyben jelent meg a fenti című rendelet, amelyet a belügyminiszter az igazság, népjóléti és kereskedelmi miniszterrel egyetértve adott ki 3217—929. B. M. eln. szám alatti és amely az érdekképviseletek által a törvényhatóságokba kiküldendő bizottsági tagok választásának eljárását szabályozza és pedig egybehangzóan az ügyvédi, közjegyzői, mérnöki és mezőgazdasági kamarákra és az Orvos Szövetségre, továbbá a Társadalombiztosító Intézetre és a körjegyzői egyesületekre nézve és külön a kereskedelmi és iparkamarákat illetőleg.

A rendelet a választás határnapjának közelebbi kitűzését az illető kiküldő hatóság (szervezet) elhatározására bízza, csak nagy általánosságban szabja meg azt, hogy az érdekképviseleti választásokat *az összes választók sorából megejtendő választások után kell megejteni*, tehát a virilisek és az általános választások lezajlása után, ami mindenesetre meglepő rendelkezés, mert a félhivatalos közlemények úgy szóltak, hogy ezen érdekképviseleti választások még a virilisek választásának megejtése előtt fognak megtörténni. Ezen rendelkezés intenciója kétségtelenül az, hogy ugy a virilis, mint az általános választások során esetleg kimaradó arra érdemes érdekképviseleti tagokat a kiküldésre jogosult szerveknek módjukban legyen ezen választás által a törvényhatóságokba beküldeni.

A rendelet szerint egyelőre a választási elnököket és helyettes elnököket kell kijelölni külön-külön minden törvényhatóság területére. A szavazás titkos s a kiküldésre jogosult hatóság által hivatalosan hitelesített szavazólapokon történik és csak személyesen gyakorolható. Érdekes intézkedése a rendeletnek, hogy a szavazás nem külön a rendes és póttagokra történik, hanem *együttesen egy szavazólapon akként, hogy a legtöbb szavazatot nyertek lesznek a rendes és azután a szavazatok számának sorrendjében a póttagok*, tehát nem ugy, mint a virilis választásoknál, ahol külön szavaznak a rendes és külön a póttagokra. Szavazati joga mindenkinek van, aki az illető hatóság vagy egyesület névjegyzékében fel van véve és a választás az illető törvényhatóság székházában történik.

A rendelet második fejezete kereskedelmi és iparkamarák küldötteinek választását szabályozza, amely lényegében ugyanaz, mint a többi érdekképviseleti szervezeteknél. De itt a szavazás szavazókörönként történik. Minden járás, megyei városokban pedig a törvényhatósági választásokon megállapított választókerület alkot egy szavazókört. Törvényhatósági városokban a szavazóköröket a kamara közgyülése állapitja meg. Minden szavazókörben két szavazatszedő küldöttséget: egy kereskedelmit és egy iparit kell alakitani. A szavazatszedő küldöttség elnökévé — éppen ugy, mint a többi érdekképviseleti szervezeteknél — csak az illető szavazókörben szavazásra jogosult egyént lehet megválasztani.

Szavazati joga annak van, aki kamarai illetéket fizet és annak a törvényhatóságnak területén lakik, amelynek törvényhatósági bizottságába a kiküldés történik. Irányadó a szavazásra jogosultak névjegyzéke, de mert ez most hirtelen össze nem állítható, a rendelet a mostani első választásokra megengedi, hogy a szavazók adókönyvvel, vagy hatósági bizonylattal igazolják magukat és szavazati jogukat.

Külön választják kiküldötteiket a kereskedők és külön az iparosok, de arra kell törekedni, hogy az egyes érdekeltségi csoportok keretein belül levő érdekeltségek aránylagos képviselethez jussanak úgy a rendes, mint a póttagoknál.

Annak megállapitása, hogy hány tag választassék a törvényben irt kiküldöttek közül a kereskedők és hány az iparosok közül, a kamara közgyülésének feladata.

A rendelet még általánosságban kimondja, hogy az érdekképviseleti tagok választására jogosult intézmények (szervezetek) választási eljárásukra vonatkozóan a törvénnyel és ezzel a rendelettel nem ellenkező részletes szabályokat állapithatnak meg, amivel ezen szervezetek autonómiájának csorbitása kerülttetett el.

A vasutasok vándor nagygyülése Debrecenben

A magyar vasutasság leghatalmasabb gazdasági egyesülete, a VOGE. f. hó 8-án délelőtt fél 11 órakor az Arany Bika diszteremében tartja meg II-dik országos vándor nagygyülését. A budapesti központot **Róbert** Emil országos elnök, dr **Grenczer** Mihály ügyvezető, **Pilich** Nándor a Vasuti Hirlap főszerkesztője, **Hauber** Aladár titkár s a munkások képviseletében **Horváth** Gergely országos elnök képviseli. — Az összes vidéki központok elküldik képviselőjüket. Ezen az országos gyülésen az összes vasuti gazdasági ügyek tárgyaltatni fognak. Éppen ezért kivánatos, hogy minden vasutas ott legyen. A nyugdijas, nyugbéresek ügyét is tárgyalni fogják s igy minden nyugdijas, nyugbéres érdeke, hogy meghallgassa az üles tárgysorozatát. — A Bika diszteremébe a bejárás a Vigszinház felől történik.

A kisebbség védelme a Népszövetség előtt

A kanadai fődelegátus a kisebbségek jogaiért

Genf, szept. 4. A szerda délutáni plenáris ülésen Tandurand, kanadai fődelegátus bejelentette, hogy Kanada csatlakozik a hágai nemzetközi biróság statutumának fakultativ záradékához.

Beszéde további során a kisebbségek védelmével foglalkozott és kiemelte annak fontosságát, hogy a jövőben a kisebbségi ügyekben a Népszövetség hármas bizottsága eljárhat és közvetlenül fordulhatnak a panaszt tevő kisebbségekhez. Javaslata arra irányul, hogy **a tanács mondja ki, hogy a kisebbségi hármas bizottságnak joga van bármely forráshoz fordulni, mely a panasz ügyében a szükséges felvilágositást megadja.**

A tanácsülés korábban több izben annak az álláspontjának adott kifejezést, hogy a kisebbségeket nem illetik meg a jogi szabályok és nem tekinthetők perviselő feleknek. A felfogás a gyakorlatban lassankint arra az eljárásra vezetett, hogy a kisebbségek kérvényeinek megvizsgálása során mellőzzék a kérvényezőket és ne forduljanak hozzájuk tájékoztatás céljából. A javaslat ennek megszüntetésére irányul.

Erre a javaslatra válaszolva a Népszövetség főtitkára megerősitette, hogy a hármas bizottságnak jogában áll eljárni s behatóan megszerezni értesüléseit.

Heti 3 óra a tornatanitás a középiskolákban

A kultuszminiszterium illetékes ügyosztálya régebben foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy a középiskolákban több óra álljon a tornatanitás rendelkezésére. Ez az ügy sokat szerepelt az Országos Testnevelési Tanácsban is, amely rámutatott arra, hogy Németországban tavaly óta minden nap van torna az iskolában.

Hetenként 6 óra áll a torna rendelkezésére és leginkább az első órát veszik a tornának. A német iskolákban, különösen a berliniekben, tágas udvarok, hatalmas tornatermek állanak rendelkezésre és itt végzik el a mindennapi gimnasztikai gyakorlatokat és tornajátékokat. Nálunk nem régen még hetenként egy órát forditottak a tornára, azután bevezették a heti 2 óra torna tanitást, mig most, mától kezdve, — heti 3 órát forditanak a tornatanitásra.

Mind a három óra más-más rendszerü tornatanitást igényel. Mindegyik órában ujszerü, speciális tananyagot visznek a növendékek elé.

Különösen azért tartják fontosnak a harmadik óra bevezetését ismert ezáltal a háborus időkben visszamaradt ifjuság fizikailag jobban megerősödhet és jobb testi kondicióban végezheti szellemi tanulmányait.

Előirásszerinti

intézeti fehérneműek

matrácok készen és rendelésre.

Dús választék.

KARDOS LÁSZLÓ

DEBRECEN, KOSSUTH UCCA 9.

Elsőrendü vászon- és kelengye üzlet.

Alapitási év:

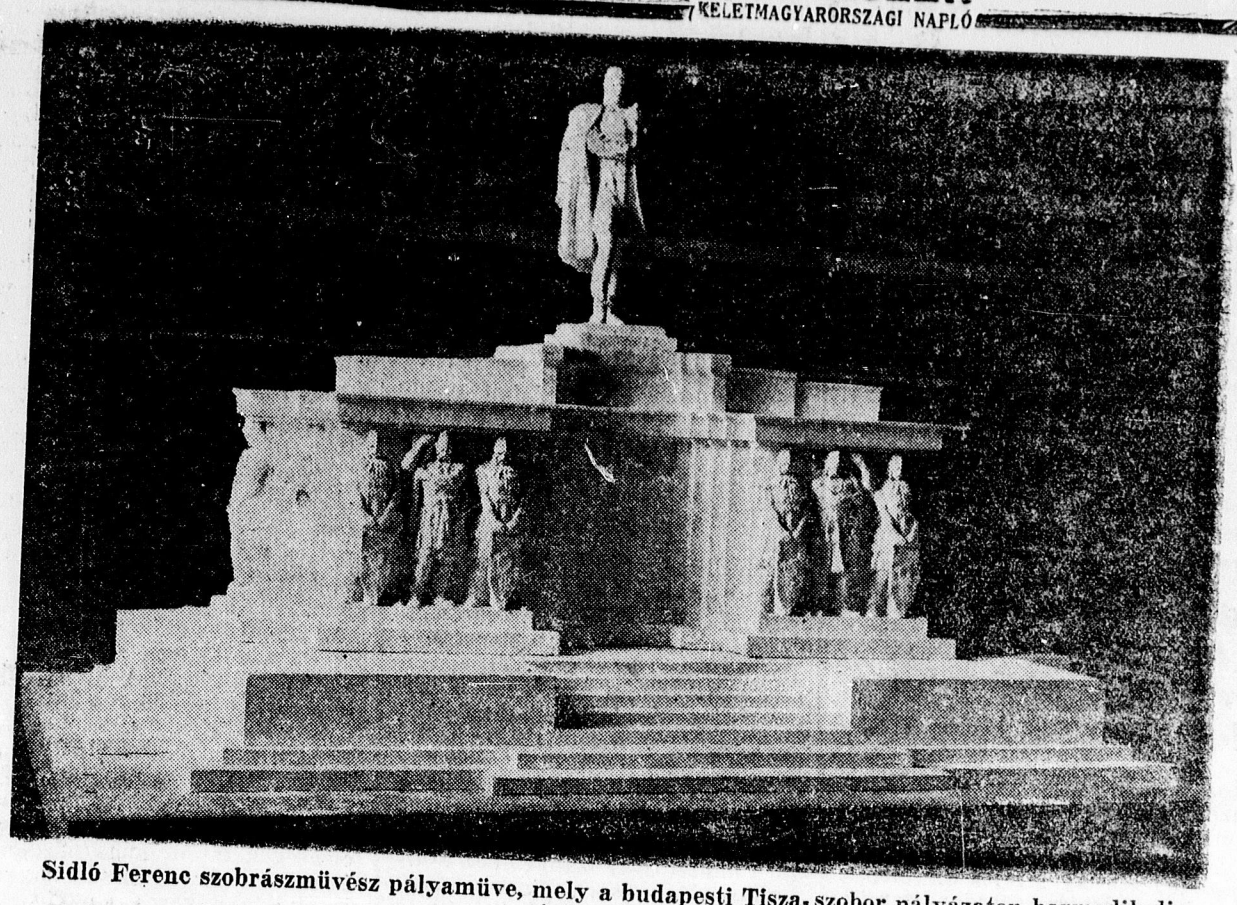
1831.

Szigoruan szabott készpénzárak.

Kiváló minőségek. Szakszerü kiszolgálás.

NAGY TÜZ EGY BESZARÁBIAI FALUBAN.

Bukarest, szeptember 4. A lapok jelentése szerint nagy tüz pusztitott a beszarábiai Soroka városban, hol 38 ház esett a lángok martalékául. Több ház használhatatlanná vált. — Az anyagi kár 12 millió lei.

Sidló Ferenc szobrászmüvész pályamüve, mely a budapesti Tisza-szobor pályázaton harmadik dijat nyert.

A TISZA ISTVÁN SZOBOR-BIZOTTSÁG AJÁNDÉKA A DEBRECENI EGYETEMNEK.

Pár hónappal előbb megirtuk, hogy a Tisza István Emlékszobor bizottság a kiirt Tisza-szobor pályázaat dijat nyert szobraát elajándékozta azoknak az intézményeknek, melyek valamilyen vonatkozásban voltak Magyarország vezér alakjával. A debreceni Tisza István Tudomány Egyetem nemcsak nevében, de szellemében is követője a nagy magyar államférfiunak s legilletékesebb arra, hogy a pályázaton részt vett és dijat nyert szobrokból kapjon. És a Tisza István Emlékszobor Bizottság meg is ajándékozta a debreceni egyetemet egy remek, illetve két remek szoborral, még pedig Sidló Ferencnek két szobrával, melyek a pályázaton a harmadik dijat nyerték. Azért beszélünk két szoborról, mert az emlékmü főalakját külön is megmintázta a mester és azt is megkapta az egyetem. A napokban érkezett le a két szobor és most az egyetem rektori hivatalában helyezték el ideiglenesen, mig már a központi egyetemi épület befejezést nyer, mikor is átviszik az uj épületbe és ott helyezik el.

Mástél napi üldözés és heves tüzharc után fogták el az alföldi cigánybandítákat

Két autóbuszon indultak a karabéllyal felszerelt rendőrök és detektivek a rablók üdlözésére. — A banda egyik tagja elmenekült, négyet elfogtak, a hatodik pedig sebesülten a nádasban maradt.

Szeged, szept. 4. Páratlanul izgalmas hajszával 32 órai megfeszitett, megállás nélküli munka után a szegedi rendőrség emberei tegnap este elfogtak négyet azok közül a cigánybandíták közül, akik vasárnap hajnal óta rettegésben tartották Szegedtől Kiskunmajsáig az egész környéket.

A különböző gyárak ellen intézett vakmerő támadások után a banditák az Alföldön befelé kezdtek menekülni. Dr Papp Menyhért rendőrkapitány vezetésével a szegedi rendőrség emberei a csendőrséggel, két század katonasággal hajszolták a banditákat, akik közül **Kaldevány Ferenc, Kolompár** János, **Raffai József és Nikolics** János már a kiskunmajsai csendőrség fogházában ülnek és várják, hogy a szegedi rendőrség emberei beszállitsák őket a szegedi ügyészség fogházába.

A banditák üldözését a szegedi rendőrség kedden hajnalban **két autóbuszon** kezdte meg. Harminc karabéllyal felszerelt rendőr és 30 detektiv utazott ki a csengeleg—kiskunmajsai vonalra. A rendőrök és a csendőrök a cigányok köré szoros rajvonalat huztak, — a gyürü egyre szükebbre szorult. A cigányok nemsokára megérezték, hogy üldözik őket és az első dolguk az volt, hogy bebujtak a csengelegi erdőség melletti sürü nádasba. A délutáni órákig tartott, amig a rendőrség emberei kideritették, — hogy a hajsza tovább céltalan, — mert a banditák meghuzódva és telejesen elbujva a sürü nádasban vár ják a rajvonal kettészakadását.

A rajvonalat pontosan a nádas köré vonták és az volt a terv, hogy **kiéheztetik a banditákat.**

A délutáni órákban azután **Kaldevány** Ferenc és **Kolompár** János megunták a várakozást és teljesen kimerülve a vasárnap hajnal óta tartó hajszában, közeledtek a rajvonal felé. Megadták magukat és kenyeret kértek. Nyugodtan hagyták, hogy megláncolva bekisérjék őket a kiskunmajsai csendőrségre.

Mig a két cigányt elfogták, **Raffai és három társa egérutat kapott.** Hanyathomlok kezdtek menekülni a pálmonostori erdőben. A rendőrség ekkor a csendőrökkel és katonákkal uj rajvonalat huzott. Az üldözésben most már részt vett a környékbeli tanyák lakossága, kik vasvillával és fejszékkel felfegyverkezve igyekeztek a körülbelől 2 kilométernyi frontszakaszt elzárni — A rendőrség munkáját nemsokára eredmény is kisérte. **Raffai** Józsefet és **Nikolics** Jánost néhány óra mulva, amikor el akartak tünni és ki akartak bujni a rajvonal között, **elfogták.** A két ember védekezni próbált, de mielőtt pisztolyaikat elővehették volna, a rendőrök rájuk ugrottak és megkötötték őket.

Szabadon volt még a bandának két tagja. A rendőrség az egyikről tudta, hogy **Rostás** Józsefnek hivták, Sisák rendőrfelügyelő az esti órákban fel is fedezte őt, amint az erdőben menekülni próbált előle. Megadásra szólitotta fel, mire Rostás **rálőtt a rendőrre.** A cigány két lövést adott le, ezek szerencsére nem találtak, mire a rendőr célba vette karabélyával Rostást, de a fegyver csütörtököt mondott. Sisák rendőrfelügyelőnek a 32 órás üldözésben elfogytak töltényei, kénytelen volt a közelben lévő orvosi lakba vágtatni, ahol vadászfegyvert kért. Ezalatt az idő alatt **Rostásnak az egyre növekvő homályban sikerült elmenekülnie.**

A rendőrség még az esti órákban megállapitotta, hogy a banda hatodik tagja, akinek a nevét még nem tudják, **sulyosan megsebesült** és sebesülten meghuzódott a csengelegi sürü nádasban. Az a gyanuja a rendőrségnek, hogy a sebe miatt nem tud majd onnan kimenekülni a bandita.

A hajnali órákban tovább tartották a gyürüt a nádas körül és kétszer is átkutatták azt. A kutatás eredményéről ma délelőtt még nem jött jelentés a szegedi rendőrségre.

Az esti órákban **mégegyszer felbukkant Rostás József a szegedi rendőrök és detektivek előtt.** A detektivek azonban nem lőhettek rá Rostásra, mert körülbelől 30 lépésnyire mögöttük voltak azok a parasztok, akik vasvillákkal és baltákkal hajszolták a cigányokat. Ha sortüzet adtak volna Rostásra, feltétlenül megsérült volna több üldöző is. Ezért most más irányban próbálják hajszolni. — Az elfogott cigányokat a kiskunmajsai csendőrségen hallgatják ki és a szegedi rendőrség emberei ma este hét órakor viszik őket Szegedre.

*

Ma délután a kisteleki csendőrs a szegedi cigány betörő banda ötödik tagját is elfogta. Amikor a csendőrök elfogták, pálinkás üveget találtak nála, melyet a kiskunmajsai gőzmalomban történt betörés után lopott el. — A betörőket csütörtökön fogják Szegedre szállitani.

Gond nélkül él, ha

füszert, csemegét és italt, stb.

Pálffynàl vásáról.

Kossuth ucca 7. szám.
Telefon 13-49.

Vásároljon könyvre, havonként egyszer fizet.

Friss töltésü HARMAT VIZ állandóan kapható

A BUDAPESTI SAKKVERSENYEN CAPABLANCA VEZET.

Budapest, szept. 4. A Vigadó kistermében a budapesti nemzetközi sakkverseny negyedik fordulóját játszották le.

Eredmények a következők: Capablanca 3 és fél, Rubinstein és Tartakover 2 és fél, Monticelli és Vajda 2, Steiner 1 és fél, Colle, Havas, Przepiorszka és Wandenbosch 1, Brinckmann, Canal, Broche %, Tomas 0.

BORZALMASAN PUSZTIT AZ ÁRVIZ ÉS A KOLERA INDIÁBAN.

London, szept. 4. Indiából érkezett jelentések szerint az Indus áradása óráról órára rohamosan növekedik. Az árviz utját mindenütt áttört gátak és viz alá merült falvak jelzik. A menekülők Haiderabadba tódulnak, ahol a hatóságok templomokban és rögtönzött kunyhókban helyezik el őket. Az élelmiszerárak rohamosan emelkednek. A veszélyeztetett helyeken a lakosság háztetőkre és fák tetejére menekül, de attól tartanak, hogy idővel ezeket is el fogja sodorni az ár. Sind tartomány ban a kolera járvány tovább szedi áldozatait.

Kardoss Albert, a debreceni zsidógimnázium igazgatója nyugalomba vonult

Utóda Vág Sándor tanár.

Tegnap tartották a debreceni zsidó reálgimnáziumban az évmegnyitó ünnepélyt. Ez alkalommal buesuzott az intézettől *Kardos* Albert igazgató, a kiváló pedagógus, irodalomtörténetiró, akinek nevéhez füzódik az intézet megteremtésének dicsősége.

Kardos Albert hosszu szolgálat után vonul nyugalomba. A fenntartó testület már ki is jelölte Kardoss Albert utódát, dr Vág Sándor személyében.

Vág Sándor azelőtt a debreceni reáliskolában is müködött. Ezelőtt 3 évvel került a zsidó reálgimnáziumhoz, ahol francia és magyar nyelvet tanit. Vág nagyon rokonszenves, kitünő tanár, aki méltó utóda lesz Kardos Albertnek.

Tegnap már ő tartotta a megnyitó beszédet s arra buzditotta az ifjuságot, hogy az életükben a hazafiasság párosuljon a zsidó hithüséggel.

Szabolcs egyes községeiben hónapok óta nem kapnak tizetést a tisztviselők, akiknek helyzetén most 200 ezer pengő előleg biztosításával segitett Kállay Miklós főispán

Nyiregyházáról jelentik: A sulyos gazdasági helyzet megakasztotta a közterhek zavartalan befizetését és Nyiregyháza város a legtöbb szabolcsi községgel együtt szinte kétségbeejtő anyagi körülmények közé sodródott.

A városi és a községi alkalmazottak hetek, sőt nem egy helyütt hónapok óta nem kaptak fizetést,

aminek nemcsak anyagi, hanem erkölcsi vonatkozásban is igen komoly következményei mutatkoztak.

A községek háztartásának rendezéséről szóló törvény igérete volt az egyetlen reményforrás, amelytől a kuszált helyzetből való menekvést remélték a gondsujtotta községi alkalmazottak. A törvény azonban csak az év vége felé érezteti majd szanáló hatását. A szorongatott helyzetben vergődő községeken **Kállay Miklós dr főispán azzal segitett, hogy Budapesten interveniált a belügyminiszternél és a pénzügyminiszternél egy átmeneti megoldás érdekében.** — Az intervenció sikerrel járt. A főispán ugyanis kieszközölte, hogy a községek alkalmazottai részére

a vármegye kétszázezer pengő előleget kaphasson.

A pénz rövidesen megérkezik és Mikecz István alispán intézkedni fog, hogy a régóta nélkülözött fizetést megkaphassák a községi tisztviselők.

A Zeppelin megjavitotta saját világrekordját

Szerdán reggel ért Friedrischafenbe.

Friedrichshafen, szeptember 4. A Zeppelin befejezte a leggyorsabb világkörüli utat. Augusztus 15-én reggel 4 óra 30 perckor startolt Friedrichshafenből keleti irányban és ma, szeptember 4-én, reggel 8 óra 30 perckor *20 napi és 4 és egynegyed órai repülés után ismét leszállott a friedrichshafeni légi kikötőben.*

Maga a világköruli ut Friedrichshafentől Friedrichshafenig nem vett többet igénybe 20 napnál és 4¼ óránál, ellenben a világköruli ut Lakehursttől Lakehurstig 21 napot és 7½ órát vett igénybe.

A Zeppelin tehát megjavitotta saját világrekordját.

Mikor lecölöpözték a léghajó köteleit, a zenekar a Deutschland dalt játszotta és a közönség zugó üdvrivalgása közben *elsőnek Lehmann kapitány szállott le Zeppelintől*, amidőn pedig már be volt vontatva a léghajó, a személyzet és az utasok a hangár előtt gyülekeztek és a zenekar eljátszotta a néphimnuszt, amelyet a sok ezernyi nép is együtt énekelt vele. Az üdvözlő beszédekkel hamar végeztek, a Zeppelin személyzete, az utasok és elöl Lehmann kapitány hosszu autósorban siettek be a városba a kijelölt szállásokra.

Friedrichshafen, szeptember 4. Mikor a Graf Zeppelin ledobta a köteleket, az egyik nem göngyölödött le egészen, hanem félig gomolyagban maradt, ugy hogy a kikötő legénysége nem tudta megragadni, de azért nem történt semmi baj, a léghajót lassan lehuzták. Mikor földet ért, a széltől keletre lengett ki a törzse és nyugat felé állott a hátsó rész. Igy azután a hangárnak nem nyugati, hanem keleti kapuján kellett bevontatni és közben megfordították az orrát. Ez a manőverezés mindössze negyedóráig tartott és néhány perccel 9 óra után a léghajó már bent volt a csarnokban.

Friedrichshafen, szeptember 4. A Graf Zeppelin leszállásáról még a következő részleteket jelentik: 8 óra 40 perckor a léghajó közeledett a csarnokhoz. Mozsárlövések dördültek el és a közönség ismét lelkesen ujjongott. A léghajó leállította a motorokat és a ballasztot kieresztették. A vizsugár a nézők tömegét érte. 8 óra 45 perckor lehullottak a kikötőkötelek. A vezető gondola 8 óra 48 perckor ért földet és ezzel a léghajó szerencsésen leszállt. A közönség lelkesedése nem ismert határt.

A hitelezőket védő törvényről tárgyalnak az érdekeltek

Budapest, szept. 4. A kereskedelmi és ipari köröket élénken foglalkoztatja az igazságügyminiszter törvénytervezete, mely a hitelezőket károsító cselekmények megtorlásáról szól. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara és az általános Hitelvédő Egyesület szept. 10-én értekezletet tart, melyen az összes ipari és kereskedelmi érdekeltségek képviselői, valamint kamarai tagok részt fognak venni.

„ÖRÖMMEL ÜDVÖZÖLJÜK A HITELEZŐI TÖRVÉNYJAVASLATOT" — IRJÁK A NAGYKERESKEDŐK AZ IGAZSÁGÜGYMINISZTERNEK

Budapest, szept. 4. Az igazságügyminiszter — mint ismertes — most küldte szét az érdekképviseleteknek a hitelezőket károsító cselekmények megtorlásáról szóló törvényjavaslat tervezetét. Ez a javaslat igen szigoru intézkedéseket tartalmaz azokkal szemben, akik a hitelezőket megkárositják és az eddigi szélesebb alapon állit fel szigoru büntetőjogi szankciókat a hitelezők kijátszására törekvő adósokkal szemben.

Az igazságügyminiszter rendelet tervezete általános megelégedést keltett a kereskedelmi érdekképviseletek körében. Igy például a nagykereskedők érdekképvisele, a Magyar Kereskedelmi Csarnok, melynek tagjai kivétel nélkül hitelezők, örömének ad kifejezést a javaslat elkészülte felett az igazságügyminiszterhez készitett feliratában. Megállapitja felirat, hogy a hitelezők már 1878 óta, tehát a büntetőtörvénykönyv életbelépése óta sozrgalmazták az ilyen károsító bünselekmények fokozottabb megtorlását, valamint azt is, hogy a büntetőjogi szankció tágabb körre terjesztessék ki, mint eddig. Most ugyanis a hitelező csak akkor kivánhatja az adós megbüntetését, ha az csődbe került. — Csőd nélkül bünvádi eljárásnak nincs helye. A csőd azonban igen kétélü fegyver, mert hiszen régi panaszuk a hitelezőknek, hogy a csődtömegből nekik egy fillér sem jut, mindent megemésztenek az eljárási költségek. A hitelezők ennek folytán inkább megelégszenek bármilyen kis kvótával, semhogy bünvádi uton üldözzék a hitelezők kijátszására törekvő adósokat.

Ezen a nagy hiányon, amely nagyban hozzájárult a fizetésképtelenségek lavinájának megindításához, segit az uj törvényjavaslat. Ezért a nagykereskedők örömmel üdvözlik azt és általánosságban teljesen a magukévá teszik annak alapelveit. A nagykereskedők ilyen értelmü véleményes jelentést küldöttek a javaslatról az igazságügyminiszterhez.

Meztelen nőt fogtak ki a francia halászok a tengerből

akiről azt hiszik, hogy a háboru alatt állitólag kivégzett Mata Hari, hirnev es kémnő.

Párizsból jelentik a következő hihetetlenül hangzó esetet. Nehány nappal ezelőtt Montleve öblében Bordeuxhoz közel

francia halászok kifogtak a tengerből egy teljesen kimerült mezitelen nőt, nem messze a strandtól.

Mikor magához téritették, elmondta, hogy egy olasz gőzösön utazott Génuába, éjjel a tenger háborgatásától rosszul érezte magát, tehát mélyen kihajolt kajütjének ablakából és igy esett a tengerbe. Azt állitotta, hogy Gloria Alister a neve és hogy angol illetőségü. Mielőtt azonban a révhatóság az eset közelebbi kivizsgálását megkezdte volna, megjelent ott egy csendőrcsapat a Ha-erődből, amely Bordeux erőditményéhez tartozik és gyorsan elvitte a titokzatos nőt. A csendőrök azt mondták, hogy az asszony 12 év óta volt fogva a Ha-erődben és onnan nehány nap előtt megszökött.

A párizsi lapok hasábos tudósitásokat irnak az esetről, amelyet szerintük titokzatossá tesz az a körülmény, hogy a Ha-erőd katonai fegyház, amelyben egyáltaán nem őriznek nőt. Azt irják egyes lapok, hogy

a tengerből kifogott asszony nem más, mint Mata Hari, az a hires táncosnő, akit a világháboru idején elfogtak, mert Németország javára kémkedett, halálra itélték és a világ azt hitte, hogy ki is végezték,

de nagybefolyásu barátai megmentették az agyonlövéstől és az ő protekciójukkal, mint politikai foglyot vitték a Ha-erődbe, ahonnan meg akart szökni.

Iskolai egyensapkák, tornaingek, tornacipők iskolatáskák, cserkészruhák, zsebkések könyvbordószijak legiobb beszerzési forrása az **Antalfy Gyula** sportáruháza Szent Anna-u. 10-12.

507 Fiat

autó 6 üléses, keveset használt, ujonnan tényezve, esetleg részletfizetés mellett

eladó

Megtekinthető és értekezni lehet Hungaria üzemfelszerelési és Áru kereskedelmi Rt-nél Hunyadi ucca 11.

Különleges és egyszerü **BUTOROK** jótállással részletre legelőnyösebben **Faipárnál** Király ucca 4. szám Ugyeljünk a cimre.

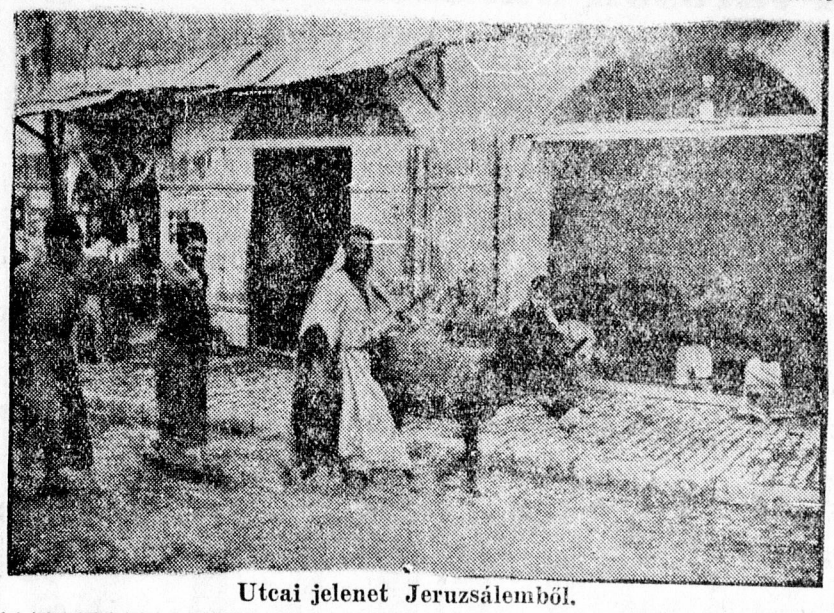
Képek Jeruzsálemből

Imádkozó zsidó férfiak.

A Sirámok Falánál.

Utcai jelenet Jeruzsálemből.

A VÁLASZTÓI KÖRZETEK ELNÖKEI ÉS HELYETTES ELNÖKEI LETETTÉK AZ ESKÜT.

Debrecen város törvényhatósági bizottsága augusztus 17-én rendkivüli közgyülést tartott, amelyen az 1929. XXX. tc. értelmében megválasztották a körzeti elnököket és helyettes elnököket. Debrecenben husz szavazatszedő körzet lesz és ezek elnökei és helyettes elnökei a következők :

I. Elnök Versényi Tibor, h. elnök dr. Kuthi Sándor.
II. Elnök dr. Kölcsey Sándor, h. elnök Csomor Gyula.
III. Elnök Vásáry József, h. elnök Szőylős Ármin.
IV. Elnök dr. Hódy Béla, h. elnök dr. Bakóczy Gábor.
V. Elnök dr. Tervey Tamás, h. elnök Kardoss Endre.
VI. Elnök dr. Sz. Kun Béla, h. elnök dr. R. Kiss István.
VII. Elnök dr. Tóth Aurél, h. elnök dr. Budaházy Bruckner Ernő.
VIII. Elnök dr. Ruffy Vargha Kálmán, h. elnök dr. Széll László.
IX. Elnök id. dr. Magoss György, h. elnök dr. Harsányi Miklós.
X. Elnök T. Szüts Géza, h. elnök Gassner Géza.
XI. Elnök Gass Gyula, h. elnök dr Szilvássy Zoltán.
XII. Elnök dr. Hegedüs Jenő, h. elnök dr Gergely Jenő.
XIII. Elnök dr. Freund Jenő, h. elnök Suhajda Béla.
XIV. Elnök dr. Böszörményi Béla, h. elnök Sztankay F. Béla.
XV. Elnök dr. Nyiri Ernő, h. elnök Juhász József.
XVI. Elnök Németh Lajos, h. elnök dr. Nagy István.
XVII. Elnök dr. Radó Rezső, h. elnök Gál Samu.
XVIII. Elnök dr. Mellau Márton, h. elnök dr. Csáthy Dezső.
XIX. Elnök dr. Rácz Lajos, h. elnök dr. Kurián Gyula.
XX. Elnök Balás Károly, h. elnök Harsányi Gusztáv.

A megválasztott elnökök és helyetteseik szerdán délben megjelentek a városházán, ahol dr. Vásáry István polgármester kezébe letették az esküt.

Weinstock Henrik
butorüzletében
elsőrangu
műbutorok
kaphatók.
Miklós ucca 2. szám.
Előnyös feltételekkel.

A palesztinai vérengzések veszteséglistája

Egy arab kávéházban megmérgeztek egy angol kapitányt.

Jeruzsálem, szept. 4. Az eddigi zavargásokról kimutatást készitettek, mely szerint eddig a halottak száma 119 zsidó, 27 mohamedán és négy keretény. A sebesültek száma 334 zidó, 208 arab és 33 keresztény.

London, szept. 4. A három angol parlamenti párt képviselőiből a palesztinai események felülvizsgálására kiküldött bizottság elsősorban annak megállapitására törekszik, hogy

előre megszervezett tervszerü akció eredménye volt-e a zavargások kitörése?

A gyarmatügyi hivatal jelentésében hangsulyozza, hogy a kormány nem akar eltérni az 1927. évi Balfour-nyilatkozatban a Zsidó Nemzeti Otthon tekintetében adott igéretétől. A palesztinai hatóságok utasitást kaptak a zavargásokra vonatkozó összes bizonyitékok gyüjtésére.

Az előreláthatóan nagyszámu bünügy elbirálására független birószágot szerveznek.

Általában nyugodt a helyzet Palesztinában, de kisebb csetepaték még mindig előfordulnak. Hattaniban visszaverték az arabok támadását a rendőrkaszárnya ellen. — Jessonban és Hamalában kézitusa fejlődött ki, melynek során több embert letartóztattak.

Az egyik palesztinai zászlóaljnál szolgálatot teljesitő Bulfin angol kapitány egy arab kávéházban mérgezési tünetek között megbetegedett. Azt hiszik, hogy kávéjába mérget kevertek.

A kapitányt beszállitották a haifai kórházba, ahol iszonyu kinok között meghalt.

Az angol hatóságok erélyes vizsgálatot inditottak a mérgezés elkövetőinek kideritésére.

Jeruzsálem, szept. 4. *Hebronban, Listában kétszáz arabot letartóztattak. A zsidók meggyilkolásával vádolják őket.*

London, szept. 4. Jeruzsálemi jelentés szerint az ottani főrabbi a gyász jeléül mára bőjtöt rendelt el

Séta után a
„Gambrinus“
Tulajdonos:
Muraközy
Föpincér:
Róbert.
állandóan cigány-zene.

Olcsó cipővásár
Saját üzememben készült férfi-, női- és gyermekcipőket **páronként is**
szenzációs olcsó
árban árusitom.
Sok pénzt takarit meg, ha nálam szerzi be cipőszükségletét
„Record“ cipőnagykereskedés **Hatvan ucca 30**

A VÁLOGATOTT KERETBEN CSAK EGY BOCSKAI JÁTÉKOS VAN.

A válogatott keret felállitása a következő: Kapus: Aknai, Fehér. Hátvédek: Fogoly III., Mándi, Kocsis. Fedezetek: Kalmár, Kompóti, Karácsonyi. Csatárok: Hires, Markos, Takács II., Turai, Toldi.

ZIVATAROK ÉS ÁRVIZVESZÉLY DÉLSZERBIÁBAN.

Belgrádból jelentik, hogy Délszerbiában hatalmas zivatarok és jégesők pusztitanak. Üszküb környékén tegnap is jégeső esett. A folyók kiáradtak, ugy hogy nagy árviz fenyeget.

KATONÁKAT TOBOROZ A CSEH FÖLDMIVELÉSI MINISZTER.

Prága, szept. 4 .Chlumetzben tartott agrárgyülésen Srdinko dr földmivelésügyi miniszter a cseh hadsereg érdekében toborzó beszédet tartott. Nekünk — mondotta — állandóan szem előtt kell tartanunk a szerbek áldozatkész hazaszeretetének példáját. Mint földmivelésügyi miniszter felszólitok minden földmivest, hogy ne kérjék fiaiknak a katonai szolgálat alól való felmentését. Minden családban, melynek fiait sorozzák, vidámságnak kell uralkodnia, de szomorunak kell lenni minden apának, ha nincs a családban, aki hivatva lenne hazáját megvédeni. Ha rákerül a sor, ugyanazzal az örömmel és áldozatkészséggel kell hazánkat megvédelmeznünk, mint amilyent a szerbeknél láttunk.

Sodrony agybetétek
legjobb minőséget készit
Neumann Péterfia ucca 17.

Szipál műtermében művészi menyasszonyi fényképek **Piac-u. 44**

Külföldi megbizottakból -- vendég

Hegymegi Kiss Pál „életének legszebb beszédében" jelentette be a függetlenségi pártban, hogy a debreceni törvényhatósági bizottsági választások alkalmából külföldi megbizottakat hiv ide, hogy ellenőrizzék a választásokat.

Ez az ijjesztő hir az első napon nagy megdöbenést keltett. Nem azért volt ijjesztő, mintha a külföldi megbizottak itt valami szörnyü dologra jöhettek volna rá, hanem azért, mert a kossuthi eszme egyetlen igaz bajnoka rugta ismét oldalba a zászlót, melyet legalább szóval lenget.

Másnapra, — amikor ugy látszik egyet aludt már a külföldi megbizottak eszmélére — Hegymegi Kiss Pál takarodót fuvat és azt iratja lapjában, hogy nem is megbizottakat akart ő mondani, hanem csak külföldi vendégeket. És hogy ezt igazán mindenki elhiggye, még azt is hozzá teszi, hogy megkéri a párt (az ő pártja) a városi tanácsot, hogy engedje meg ezeknek a vendégeknek, hogy megnézzék a Hortobágyot.

Nos, most már mindenki láthatja, hogy ezek tényleg vendégek. Hegymegi Kiss Pál figyelmét felhivjuk arra, hogy *a tanácsot nem lehet már ez ügyben megkérdezni, mert a városi tanács augusztusban megszünt.* De különben is miért kérne éppen Hegymegi a Hortobágy látogatására engedélyt akárkitől is, hiszen ha jól emlékszünk, jó pár évvel ezelőtt még Hegymegi Kiss Pál adott, illetve nem adott ilyen beutazási engedélyeket Debrecenbe.

Debrecenben is ünnepséget rendeznek Bethlen Gábor halálának 300-ik évfordulóján

A magyar reformátusok ebben az évben nagy fénnyel ünneplik meg Bethlen Gábor halálának 300-dik évfordulóját. Ebből az alkalomból országos bizottság alakult, a melynek elnökei: Ugron Gábor és gróf Bethlen Pál levelet intéztek Debrecen város polgármesteréhez, dr Vásáry Istvánhoz.

Azt kérik, hogy a város a maga részéről is vegyen részt a budapesti országos Bethlen Gábor ünnepélyen és hasonló szellemü ünnepséget rendezzenek Debrecenben is **Bethlen Gábor halálának 300-dik évfordulóján.**

A debreceni ünnepély rendezését maga a református társadalom vette a kezébe. Nagy társadalmi bizottság alakult, amely az ünnepséget rendezi. — Dr Vásáry István polgármester erről értesiti a budapesti központot.

A városok kulturális szövetsége egyetemi internátusa

A városok kulturális szövetsége kezdeményezésére a Debrecen körüli városok a Tisza István Tudományegyetemmel kapcsolatosan létesitendő internátus céljaira a vármegyékkel együtt **eddig 67 ágyalapitványt létesitett** 536.000 pengő értékben, és pedig Abauj-Torna vármegye 1 hely, Békés vm. 1 hely Békéscsaba rt. város 2 hely, Bihar vm. 7 hely, Borsod vm. 1 hely, Miskolcz tj. város 4 hely, Hódmezővásárhely tj. város 1 hely, Hajdu vm. 5 hely, Debrecen sz. kir. város 12 hely, Hajduböszörmény rt. város 2 hely, Jász-Nagykun-Szolnok vm. 2, Kisujszállás rt. város 2, Szabolcs vm. 10 hely, Nyiregyháza rt. város 6 hely, Szatmár vm. 2 hely, Debreceni TÉBE 5 hely, Egyetemi gyüjtés 4 hely.

A magyar vidék nagyszerü kulturérzékének e nehéz időkben csodálatos áldozatkészségének bizonysága ez a gyüjtés. A kulturális városszövetség, mely egy éves fennállása alatt már is sok szép dolgot produkált az áldozatkész városokkal és vármegyékkel, a magyar ifjuság őszinte háláját érdemli meg s mélyen bevéste nevüket a magyar kulturtörténetbe.

A TISZAVIDÉKI EVANGÉLIKUS RGYHÁZMEGYE KÖZGYÜLÉSE.

A Tiszavidéki Evangélikus Egyházmegye Sátoraljaujhelyen **Domján** Elek főesperes és **Haendel** Vilmos egyetemi tanár elnöklete alatt tartotta ezévi közgyülését. Mintegy ötvenen vettek részt e közgyülésen, köztük Zelenka Lajos egyházkerületi felügyelő, Tomcsanyi V. Pál v. miniszter, Nemes Károly hegyaljai esperes, Csajka Endre kormányfőtanácsos. A közgyülést Haendel Vilmos nyitotta meg a keresztyénség kialakulásával foglalkozó tanulmányával. — Domján Elek főesperes jelentése részletesen beszámolt az egyházmegye elmult évi eredményeiről és vázolta az evangélikus egyházi munkának a mai nehéz időben követett irányelveit. Kiküldték az egyházmegye képviselőit a szeptember 11-iki egyházkerületi gyülésre, letárgyalták a költségvetést, a lelkészválasztási szabályrendeletet és részleges tisztujitást végeztek el. A közgyülés után az Evangélikus Nőegylet látta vendégül a közgyülésen résztvevőket.

A SINGER VARRÓGÉPEK MÉGIS A LEGJOBBAK!

Meghivó.

Tisztelettel meghivjuk Debrecen város és környéke férfiruhavásárló n. becsü közönségét

Jőjjenek el

világvárosi méretekre ujonnan átépitett férfiruha áruházunk megtekintésére. Nézzék meg, mivé fejlesztette a közönség szeretete és támogatása ezt a magyar vállalkozást.

Megnövekedett forgalmunk következtében még sokkal olcsóbb árakkal és még előnyösebb kiszolgálással fognak nálunk találkozni, mint eddig. Tehát jöjjenek el és

győződjenek meg

róla, hogy igy van! Érdekelni fogja önöket, hogy az ország egyik legnagyobb férfi, fiuruha áruházában milyen olcsók az árak. Kérjük továbbra is a nb vásárló közönség támogatását és vagyunk hazafias tisztelettel **Magyar Ruhaipar** a „Bika"-szálló épületében.

Eckener kapitány csodálatos pályafutása

Berlin, szeptember 3. Eckener kapitányt semmi sem predesztinálta arra a pályára, amelyen olyan nagy dicsőséget szerzett saját magának és Németországnak. A filozófiai és a politikai tudományok doktora volt. Karrierje kezdetén úgy látszott, hogy a német tudomány egyik ragyogó csillaga lesz, ezt ígérték első tudományos munkái is Nem nagyon értett a technikai dolgokhoz. Zeppelin grófról csak annyit tudott, amennyit az újságokban olvasott. A fiatal tudóst kizárólag a tiszta gondolat problémái foglalkoztatták. Negyvenéves korában, — 1868-ban született — még fogalma sem volt arról, hogy milyen sors vár reá, Pályafutásának törését a véletlen fedte fel számára.

Németországban azt szokták mesélni, hogy az öreg gróf Zeppelin figyelmét azok az ujságcikkek hívták fel Eckener kapitányra, amelyekben a fiatal tudós kemény kritikát gyakorolt fölötte. Erre Zeppelin gróf magához kérette Eckenert és egy egész éjszakán át tartó viharos vitatkozás keretében sikerült meggyőznie. A valóság ezzel a megállapitással szemben azonban egészen más. Egészen más a magyarázata annak, hogy miképpen lett Eckenerből, a filozófiai doktorból a kormányozható léghajó kapitánya.

Eckener kapitány maga igy beszéli el az érdekes esetet :

— Hogy miképpen kezdtem foglalkozni a Zeppelinnel ? Éppen egy tudományos mupnkán dolgoztam, amely nek tétele az volt, hogy a munkanélküliségnek milyen súlyos visszahatásai vannak a pénzpiacra, amikor, hogy munkámat minél gyorsabban befejezzem, a nagyvárosból elemekültem egy békés és nyúgodt vidékre, — Friedrichhsafenbe. Itt lehetetlen volt, hogy ne találkozzam Zeppelin gróffal. Összeismerkedtünk, azután mindennap egy asztalnál ültünk. Zeppelin gróf meglepődött az én meteorológiai képzettségem felett és arra kért, hogy dolgozzak vele együtt.

Eckener kapitány ezidőtájban valóban hatalmas meteorológiai felkészültséggel rendelkezett. Egyébként az időjárást gyakorlatból ismerte, mert nagyon sokat vitorlázott fiatal diák korában a tengeren.

1910. évben Eckener a müncheni egyetemen otthagyta filozófiai tanszékét, hogy Zeppelin gróf akkor még nagyon bizonytalan sorsához kösse a magáét. Zeppelin gróf, az egykori huszárkapitány sikeresen ébresztette fel maga iránt a német nép szimpátiáját, a hivatalos légügyi szakértők azonban rendkivül sok akadályt gördítettek a vállalkozása elé. A háboru kitöréséig Eckener kapitány mintegy 2000 km. útat tett meg Zeppelin gróf kormányozható léghajóival, minden baleset nélkül. Ugyanebben az időben száz tisztet képezett ki a kormányozható léghajó vezetésére.

A háboru után kritikus fordulópont következett be. A Zeppelin vállalkozások váltakozó diadala és kudarca után Zeppelin gróf végrendeletében arra kérte Eckenert, minden akadályon keresztül folytatssa tovább művét. A kétségbeesett helyzetben Eckener felhívást intézett a német néphez és egy nemzeti aláírás, illetve jegyzés útján sikeresen összes is hozta a háboru utáni kormányozható léghajó felépitéséhez szükséges tőkét. Nemsokára el is készült a Friedrichshafeni hangárban az első kormányozható léghajó, amelyet Eckener „pszihológiai léghajónak" nevezett, mert az volt a rendeltetése, hogy az Atlanti Oceán fölött megteendő sikeres út segitségével visszaszerezze Amerika szimpátiáját Németország irányában.

Eckener kapitány ma Németországban valóságos nemzeti hős. Ő azonban szerény és csak azt hangoztatja, hogy mindenáron meg kellett oldania a Zeppelin problémát, amely nem kizárólagos német kérdés, mert az egész civilizációt érinti. Ugy látszik, hogy Eckenernek sikerült meggyőznie a mostani világkörüli uttal az eddig habozó amerikai nagytőkéseket is, mert már arról folynak tárgyalások, hogy egy vegyes részvénytársaság hetvenmillió márkával 9 kormányozható léghajót, hat európai és három amerikai hangárt épit. Ugyanekkor gázgyárokat épitenének és leszálló telepeket képeznének ki a különböző pontokon. Az Atlanti Óceán fölött való átkelések évi költsége 30 millió márkára rug a terv szerint és ugyancsak e terv szerint ugy Amerika, mint Európa irányában minden héten kétszeri indulást bonyolitanának le. Évente ez 200 utra rug és az utiköltségből 165 ezer márkát remélnek bevételezni minden utazás alkalmával, amelynek segitségével könnyen lehetne az évi 33 millió márka kiadást fedezni.

Saját készitményü legjobb butorok
legolcsóbban beszerezhetők
Bálint Sándornál Piac ucca 85. (Király-u. 2.)

Kétszázharminc halottja van a kánikulának Amerikában

London, szept. 4. Tegnap volt Amerikában a legmelegebb nap. A hőmérséklet Newyorkban 94 fok, Bostonban pedig 100 fok Fahrenheit volt. Negyvenhat év óta ez volt a legmelegebb nap Amerikában. — A nagy hőség következtében 230 halálos baleset történt.

Newyork, szept. 4. Az Egyesült Államokban jelenleg hőhullám uralkodik. Newyorkban tegnap 34. Bostonban 37 fok volt a meleg.

ÓRIÁSI HŐSÉG PÁRISBAN.

Párisból jelentik, hogy a rendkivüli hőség mindennap 2—3 áldozatot szed. Tegnap is egy befutó vonatban egy utazó holttestére akadtak, akit a hőguta ölt meg.

Rejtélyes járvány egy somogymegyei faluban

Elzárták a falut a külvilágtól.

A somogymegyei Koppányszántó községben különös betegség ütötte fel a fejét. Ebben a betegségben rövid idő alatt egy földmívdscsalád halt ki. Az orvosok megállapitották, hogy a betgség ragályos és már kézfogástól, érintéstől is azonnal elkapható. Erre az orvosok a földmíves házát, ahol a halálozások történtek, fertőtlenitették, a hatóságok a községet elzárták és a lakosság csak engedéllyel hagyhatja el lakhelyét. A betegség okát az orvosok most igyekeznk kideriteni.

Borzalmas kettős rablógyilkosság egy somogymegyei községben

A lakosság megakarta lincselni az elvetemült tettest.

Borzalmas kettős rablógyilkosság történt a somogymegyei Zics községben. Még a mult nyáron került időszaki munkásként a faluba *Láng* Ferenc földmíves, aki azóta is itt maradt. Bejáratos volt *Haslinger* János szatócs házához, ahol különféle munkákat végzett. Már tegnap este megbeszélte a szatócs Lánggal, hogy ma reggel kocsin elmennek a szomszédos községbe. Hajnalban négy órakor ment ki Haslinger az istállóba, Láng Ferenc, aki ugylátszik, már régebben várt erre az alkalomra, amikor a 61 éves ember megszólította őt, hogy fogjon be a kocsiba, hirtelen

baltát ragadott, odaugrott hozzá és többször egymásután fejbevágta Haslingert, aki véresen terült el.

A földön fekvő embert késsel addig szurkálta, amig kiszenvedett.

Amikor az öreg Haslingerrel végzett, bement a hálószobába, ahol Haslingerné aludt és

baltával az asszonyt is fejbevágta, majd zsineget hurkolt a haldokló asszony nyakára és azt addig szorította, amig az asszony is kiszenvedett.

Amikor mindkét áldozatával végzett, összeszedte a szobában talált holmikat, becsomagolta s gyors futással menekülni akart a faluból. Futása gyanus volt egy már a mezőre készülő földmívesnek, utána eredt.

Hosszas üldözés után elfogta a csomaggal nehezen szaladó Láng Ferencet és átadta a csendőrségnek,

amely őrizetbe vette és megkezdte kihallgatását. A rablógyilkos a megbánás minden jele nélkül mondotta el a csendőröknek, hogyan ölte meg az öreg házaspárt s hogy fosztotta ki őket.

A csendőrség a kétszeres rablógyilkosságról jelentést tett az ügyészségnek. A legközelebbi órákban kiszáll a vizsgálóbíró és az ügyész a vizsgálat megejtésére, ugyanekkor fogják felboncolni a két szerencsétlen áldozat holttestét.

Amikor kiderült Láng Ferenc borzalmas tette,

népitéletet akartak rajta végrehajtani és a szatócs udvarában lóistránggal felkötötték egy fára.

Az idősebb emberek tanácsára azonban még idejében levették és átadták az időközben megérkezett csendőröknek. A vézna testalkatu gyilkos kihallgatásakor beismerte, hogy tettére előre készült, azzal a szándékkal, hogy a rablott pénzzel és holmival megszökik és magának jobb sorsot teremt.

Iskolacipők
kizárólag szinbőrből
Cserkészcipők 30—35
P. 10.--

	26—30	31—35	36—39
fekete füzős	12.50	15.50	18.50
barna füzős	13.80	16.80	19.80

Turul cipőgyár r. t.
Debrecen, Ferencz József-út 63.

HALÁLOS SZERENCSÉTLENSÉG A TISZÁN.

Szegedről jelentik: Zombori János három barátja társaságában evezett a Tiszán, amikor a folyó kanyarulatánál a Szentesre induló gőzhajó elé kerültek. A fiatalemberek közül egy sem tudott jól evezni s nem tudták kikerülni a teljes sebességgel haladó, erősen tülkölő hajót. **A viz árja a hajó kereke alá sodorta a csónakot s a következő pillanatban a könnyü ladikot felboritotta a kerék, a bennülők pedig belezuhantak a Tiszába, közvetlen a hajó mellett, ahol óriási hullámokat vet a viz.** A három másik fiu szerencsésen kiuszott a partra, Zombori Jánost azonban többé nem látták. A szerencsétlenül járt kereskedőségéd nem volt jó uszó.

Tankönyvek
az összes elemi- és középiskolák részére megérkeztek és kaphatók a
Méliusz
könyvkereskedésben
Debrecen, Ferenc József ut 26 sz.
Telefon 2-70.
Ugyanott iskolai cikkek, füzetek, iró rajzszerek és festékek nagy választékban a legolcsóbban beszerezhetők.

Idényzáró occassio! Nyári keztyük
mélyen leszállitott árban.

Cérna női és férfi keztyük	P. 1.60-tól	Gyermek keztyü 1.90 helyett	P. 1.20
Svédutánzat Ia minőség	P. 2.40-től	Divat női keztyü 3 P. helyett	P. 1.60
Karlsbadi keztyü 3.60 helyett	P. 2.40	Saját készitésü bőrkeztyük minden szinben	

Schör Sándor keztyü, kötszer és orvosi műszertárában, Debrecen Piac ucca 14. Csapó ucca sarok. Telefon 11-55

Sodró vihar nyomán, bus Erdélyen végig

Irja: Zág oni Kelemen.

A kolozsvári nagytemplom tövében. — Mátyás szobrának szomoru sorsa. — Silány anyafarkas, lonesos Rumulussz al és Rémusszal. — Végig a kinceses városon, vigasztalás nélkül. — Régi ba rát, aki búsabb sorsot látni a Meszes tövébe visz.

Egy pillanatra megnyugszom az ódon ízű, égbeszálló tornyu vén templom tövében, de már bemenni nem merek, mert pogány lélekkel senki ne kisértse az Istent. Nekem pedig most pogány a lelkem, melyből imádság virág nem tudna teremni a nagy Isten fülének hála áldozatul. Nem, én most nem tudok imádkozni, káromkodni pedig nem merek, mert templomot döntő elbusulásom csak a magyarnak ártana még így, halálos haldoklásában is ennek a szép magyar városnak.

Aztán a szobor elé állok. Egykor, szép Magyarország boldogabb napjaiban ez vala ama emlék, mihez minden szépre éhes magyar lélek egyszer az életben elzarándokolt, mert ennél szebbet keveset látott a hétköznapi életben.

Szobor, mit a magyar emberi elme ilyen mesteri fenségben formázott meg, hogy még most, meggyalázottan is a fenségesen áldott emberi alkotás remekét látom benne.

Mátyás, az igazságos az, kinek ércalakjába öntötte Fadrusz mester a leigázatlan, emberfeletti ember szép arculatját.

Minden más sarkán a világnak lélekben leborulnánk e szobor előtt és áldanák az Istent, ki ilyen alkotó kezet teremtett embernek, mint a Fadruszé is volt.

Itt nem borul le senki, itt nem hajlik rajongó megértéssel emberkeze a szívre, itt nm tud a művészet kiteljesült szépség lenni, itt nem kell a hitbeli megalázkodás a fenségesen remek alkotás lázának diadalával, mert itt a nagy alkotó, a nagy mester remek művére nem ugy néznek az emberek, mint uj csodájára.

Megállok a nagy szobor előtt és levett kalappal nézem a nyugatra néző hollós király ércarcát s mintha biztató mosoly suhanna keresztül azon az arcon, s mintha remény csillogna meg azokon a messze, napnyugatra néző szemekben . . .

És most eszembe jut a nagy alkotó mester küzdelme a multtal, az a küzdelem, mely mégis kivirágozta a maga diadalmas dicsőségét a zilahi Wesselényi szoborban, a pozsonyi Mária Terézia emlékműben és mindenek felett álló kolozsvári Mátyás szoborban, Fadrusz, a magyar Rodin.

Még járom a várost és ámulattal kevert bosszankodással nézem meg a nagy szobor tövében ibolyát játszó uj alkotását a bejötteknek: egy anyafarkast valamelyes nyápic kölykökkel, akiknek az a szerepe volna, hogy a nagy nemzetnek, a római népnek leszármazási bizonyítékát adják a mai nemzedék előtt. Szegény Romulus, szegény Rémus, ha közel kétezer esztendőknek előtte tudták volna, hogy ilyen sorsot juttat nekik a „hálás" utókor, bizonyára meggondolták volna a dolgot és nem jártatták volna az eszüket a menekülésen és város-, nemzet-, országalapításon. Köztünk legyen mondva az anyafarkas is meggondolta volna a dolgot, hogy adjon-e kosztot két efélének, akiket majd szoborban fognak ősökül tisztelni kincses Kolozsváron a diszes huszadik század közepe táján Ruméliából jött senki fiai, kik most válogatják ki őseiket, most szedik összve multjaikat a fakult történelem lapjairól, még pedig a nekik legkedvezőbb lapjairól . . .

Hanem nem birtam sokáig nézni a szegény éhes, nyápic lurkókat, amint a bronzfarkas emlői után kapdosnak, mert felette jó szívem van és szántam az ártatlanokat. Aztán meg a bronzfarkas szemében is olyan elkesededést, megbántottságot láttam, hogy méltán félhettem egy meggondolatlan lépéstől, így szép csendesen elsomfordáltam a remek alkotás elől, mint az otthonát vesztett eb, mely jóllakott, símaszőrü, becézett kutyát lát, melyet pórázon vezetnek, mint egy bete tehenet.

És jártam végig az uccákat, mint a honját xesztett, ki nem lelé honját a hazában. Senki sem kérdezett, senki sem háborgatott az én lelkemen kivül, de az éppen elég háborgással volt.

A pompás uj szinház előtt találtam magam, melyet magyar pénzen épitett fel a magyar müveltség és ma román csepürágók ringatják benne csecsemő korát élő balkáni szinművészetének beteg gyermkét.

Aztán hajtott tovább a keserüség, a fájdalom, mert mindenben láttam a nyomot, mindenben megtaláltam a magyar vonatkozást és mégis verte mindenütt, ma már szinte mindenütt a szívemet a román szó.

A mult években elvett minoriták temploma előtt pedig nem tudtam keresztényi cselekedettel megemelni kalapom, mert ott már, az évszázados magyar templomban románul dicsérik az Istent és legyen szabad egy pillanatra elégedetlennek, megbántottnak, pogánynak lennem a volt magyar templom előtt.

Ilyen gondolatok közepette hozott a sors össze régi cimborával, volt kenyeressel, mint a véletlen, meg a kétségbeesés, mikor találkozik. Immáron tíz kemény esztendeje, hogy itt eszi a kenyeret, ezt a magyar környel sózott, könnyesen szomoru kenyeret. Érzik szaván, érzik a szívén, érzik az egész bús emberségén. Szégyenlem magam előtte, mert tudom, hogy nagyobb, több, értékesebb minden másnál, minden híresség nél, mert magyar módra akar meghalni a magyar halál városában, a magyar szó temetésénél ott akar lenni, mint utolsó fáklyatartó.

Aztán beszél velem, mint egy nagy beteggel a tehetetlen orvos. Nem vigasztal, nem tanácsol, nem simogat, csak beszél, önti a szavakat, teregeti a lelkét, nyitogatja a szívét, mint egy csodavirág, kit most teremtett uj sorsra az Isten. Mit lehetne irni, ha birná a toll a beszéde nyomán. Mit lehetne füzérbe szedni, ha elbirná az ilyen füzért a lélek. Földek, iskolák, templomok, parasztok, szolgák, kiskirályok, írók, színészek, iparosok vonulnak el lelki szemeim előtt, kik mindmegannyi hősei, mártirjai a tíz éves erdélyi életnek. Hősök, kikről nem emlékszik meg a történelem, hősök, kik harmincnegyven esztendő keserves szolgálata után éhen haltak a kincses, gazdag földön, mert az uj hatalmasok elvették falat kenyerüket is. De nem beszélek most erről, mert külön szív kell ahhoz, hogy ezt a beszédet kibírja, azt pedig még nem teremtette meg a nagy Isten.

— Elviszlek egy ujabb szomorusag fészekbe, a Meszes tövébe, — mondotta halkan, — aztán autót szerzett és

pár perc mulva már Nádas felé repültünk istentelenül elnyütt, istenkisértően komisz rossz uton a távol kéklő Meszes felé.

Ilyen ut a világon sincs több, az egyszer bizonyos. Ezen az uton nem ajánlom a beszédet annak, aki egy kicsit is félti a nyelvét a ketté harapástól. Itt van a kő egy hajításnyira, de hol van a kedv és kitartás, hogy a tíz esztendő alatt elnyütt utakat rendbehozzák.

Azt előre is mondom, hogy sok baja, dolga lesz itt egyszer a magyar állami utépitészetnek, mert az uj honfoglalók egy lapát követ sem adtak tíz év óta ezeknek az éhes utaknak.

Ustnyi kottyanók, vékás nagyságu kiálló kövek hirdetik itt a haladás, kultura és nemzetgazdaság diadalát.

Lassan a Meszes kapu felé közelitünk, amint elhagyjuk a híres Vaskaput. A szerpentinutakon már nemcsak az autó, de a hideg is ráz, hogy vajjon hol fogom végezni ezt az utat. A cimborám egyhangu kedve kicsit megnyugtat, meg, legalább is addig, míg így nem szól:

— Előbb-utóbb ugyis kitörik az ember nyaka . . .

Bámulatos hatású arcszépitő szer a

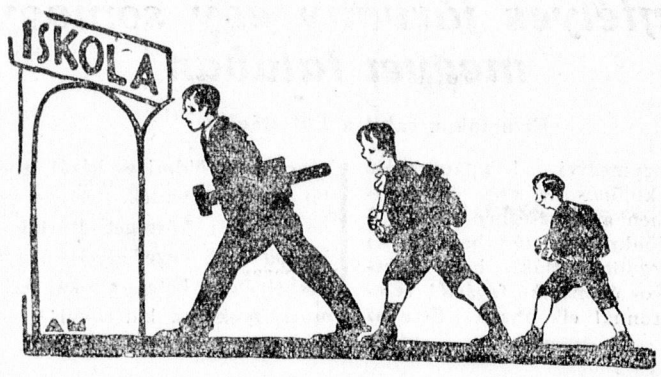
Fáy-crém

Gyorsan és biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást.

Egy tégely ára — — — — — — 1 P
Hozzávaló Fáy szappan szintén 1 P
Kapható:

Grósz Nagy Ferenc

Arany Egyszarvú gyógyszertárában Debrecen, a Szinház mellett.
— Hétfőn minden újságárusnál a „Debreczeni Hétfői Ujságot" kérje.

FIU RUHÁT

nálunk vehet legolcsóbban

Fiu iskola ruha 6--12 évesig P. **13**-tól
Fiu iskola ruha 13--15 évesig P. **23** „
Fiu iskola télikabát 6--10 évesig P. **21**-től
Fiu iskola télikabát 11--15 évesig P. **29** „

Ezen cikkek tartósságáért jótállást vállalunk és a tőlünk vett ruhákat díjmentesen javitjuk és vasaljuk.

ALFÖLDI RUHAKÖZPONT

Piac ucca 51. szám.
Főpostával szemben.
Telefon 8-27.

Mozgószinházak müsorai.

Vigszinház:

Szerda, csütörtök.
September hó 4. és 5.
Tolsztoj Leó örökbecsü regényének filmváltozata:
KARENINA ANNA.
Dráma az orosz társadalmi életből, 10 felvonásban.
Főszereplők:
Greta Garbo és **John Gilbert.**
Megelőzi:
MIND SZAMARAK A FÉRFIAK.
Komédia egy férjfogás körül, 8 vidám felvonásban.
Marion Davies, Janen Winton és **Orville Caldwell.**
Jönnek, péntektől, **Vigszinházban:** Csak felnőtteknek! Hanns Heins Ewers világhirü regénye: az „Alraune"-nak filmváltozata: „Arjuna". Brigitta Helm, Paul Wegener és Petrovics Szvetiszlávval. **Urániában:** Tom Mix-el: „A puszták lovagja". Két részben.

Uránia:

Szerda, csütörtök.
September hó 4. és 5.
Biró Lajos világhirü szinmüvének filmváltozata:
A SÁRGA LILIOM.
Magyar társadalmi életkép, 10 felvonásban.
Főszereplők:
Billie Dove, Clive Brook, Huszár Károly, Jane Winton, Mindszenthy Tibor.
Megelőzi:
AZ ÓRIÁSOK VÖLGYE.
Társadalmi dráma, 10 felvonásban.
Főszereplők:
Millton Sills, Doris Kenyon és **Georg Baucroft.**

Veszedelmes tüz a Fanto-müvek budapesti olajtelepén

Budapest, szeptember 4. Szerdán délben veszedelmesnek ígérkező tűz pusztított a Balzsam ucca 14. szám alatt levő Fanto Művek olajgyári telepén. A telep egyik műhelyében lenolajat főztek és a katlanba öntött lenolajhoz kevert gyanta, mikor a sokkal magasabb hőfokú lenolajba önmagától tüzet fogott. A következő pillanatban hatalmas lángnyelvek csaptak fe lés a lángok egészen a műhely menyezetéig hatoltak, sőt a menyezet nyitvaálló világító ablakán keresztül a padlásra és a tetőzetre is hamarosan elhatoltak a lángok, úgy hogy pár perc alatt nemcsak a műhely hanem a padlás és a tetőzet is lángbaborult. A gyártelepen dolgozó munkások és tűzoltók nyomban hozzáfogtak az oltáshoz, amelynek színhelyére Ditrich főtiszt és Sturm segédtiszt vezetése aaltt percek alatt kivonult az V., VI. kerületi és a központi tűzőrség.

A tűz igtn veszedelmesnek látszott, mert a déli forróságban a lángok gyorsabban terjedtek tovább. A lángokban álló műhelytől alig néhány lépésnyire állanak a gyártelep olajtartályai és félő volt, hogy a lángok idei is átcsapnak és ez esetben az egész gyártelep menthetetlenül leég. A tűzoltóknak azonban félórai megfeszített munka után sikerült a tüzet lokalizálni és elejét vették a nagyobb veszedelemnek Holnap megtartják a tűzvizsgálatot annak megállapítására, hogy a tűz miként keletkezett és kit terhel ezért a felelősség.

50 pengő pénzbüntetésre itélt a törvényszék egy fiatal leányt

A mult év tavaszán történt — hogy Ádám Gizella hajduszoboszlói fiatal leány, akinek már sem apja, sem anyja nem volt életben, gyámja beleegyezésével lépéseket tett nagykorusitása tárgyában. Az eljárás során több alkalommal felkereste dr Papp Béla hajduszoboszlói városi tanácsnokot, árvaszéki ülnököt, aki az ő ügyét intézte.

Nemsokkal azután, hogy a nagykorusitási eljárás befejezést nyert, furcsa dolgokat kezdtek suttogni Hajduszoboszlón. **Nevezetesen arról beszéltek az emberek, hogy a tanácsnok illetlenül viselkedett a leánnyal szemben, mikor az bentjárt a hivatalában.** A pletyka fülébe jutott Erdős Kálmán polgármesternek, Bardócz Zsigmond gyógyszerésznek és dr Papp Ernő orvosnak is, akik közölték Papp tanácsnokkal, hogy miféle hirek keringenek róla. **A tanácsnok most már utána járt a dolognak és enek során kiderült, hogy a pletykát Ádám Gizella terjeszti róla. Erre azután megtette a leány ellen a bünvádi feljelentést.**

Felhatalmazásra hivatalból üldözendő rágalmazás miatt került tegnap a debreceni törvényszéknek dr Jeney Sándor elnöklete alatt működő tanácsa elé a fiatal leány. Kihallgatása során tagadta a vádat, azt adta elő, hogy vele a tanácsnok mindig a legelőzékenyebből viselkedett és a legkorrektebből járt el. Ezzel a védekezéssel szemben a kihallgatott tanuk, mint Erdős Kálmán polgármester, Bardócz Zsigmond gyógyszerész és dr Papp Ernő orvos igazolták, hogy a vadlott az inkriminált kijelentéseket csakugyan megtette.

A bizonyitási eljárás befejeztével a perbeszédek hangzottak el. — A törvényszék itéletében **Ádám Gizella bünösségét megállapitotta, és 50 pengő pénzbüntetésre itélte.** Az itélet végrehajtását azonban a bíróság három évi próbaidőre felfüggesztette. — Az itélet, miután abban ugy a vád, mint a védelem és a vádlott is megnyugodott, jogerőre emelkedett.

ÖTEZER KILOMÉTERT REPÜLT BÁNHIDY ANTAL A „ROMA" NEVÜ KIS SPORTGÉPÉN

Budapestről jelentik, hogy **Bánhidy** Antal, aki „Roma" nevü 18 lóerős sportgépével több mint 5000 kilométert tett meg, csütörtökön vagy pénteken érkezik haza. Délután 2 órakor Prágában simán leszállott, ugy hogy most minden a légköri helyzettől függ. Az olyan kistipusu géppel, mint a „Roma", még akkora távolságot soha nem repültek be, mint Bánhidy. Müegyetemi sportrepülők és a repülés magyar barátai ünnepélyes fogadtatást készitenek elő a kitünő magyar pilóta számára, aki teljesitményével igen nagy dicsőséget szerzett a magyar névnek.

A „DEBRECZEN" szombat reggeli száma közli az egész heti teljes rádió-müsort.

Ha kerékpár, legyen az „ATLASZ"

Részletre és készpénzért olcsón kapható:

Soltész, Püspöki palota, II. kapu, 20. Telefon 12-59. szám

A kikosarazott legény vasvillával verte el ideálját

A legényt szándékos emberölés miatt őrizetbe vették, a leányt a klinikán ápolják.

Megdöbbentő esetet jelent Komádiból lapunk tudósitója. Egy féltékeny csizmadiasegéd vasvillával támadt szerelmesére és csak a véletlennen mult, hogy nem halállal végződött a verekedés. Az eset részletei a következők:

Zöld Lajos csizmadiasegéd már régóta udvarolt Fülöp Mária, komádi leánynak.

A fiu évek óta szerelmes volt a leányba, aki azonban nem viszonozta érzelmeit s már több alkalommal megmondta neki, hogy hagyjon fel a hiábavaló fáradsággal és ne is keresse fel őt többet.

Ennek dacár aa legény még tovább is járt a leány után, állandóan molesztálta és szerelmi ajánlataival zaklatta.

Tegnap délelőtt ujra megjelent Zöld Lajos Fülöp Máriánál és könyörgött neki, hogy legyen a felesége. Kijelentette neki, hogy nem bir nélküle élni és végez magával, ha nem jön hozzá feleségül.

A leányt ez sem hatotta meg, hanem kereken kijelentette, hogy soha sem lesz a felesége és felszólította, hogy hagyja el a házat.

A fiu erre kiugrott az ajtón, kiszaladt az istállóba, ahol felkapott egy vasvillát és azzal tért vissza a házba.

Itt nekiesett a meglepett leánynak és rettenetes ütéseket mért reá a vasvillával. A leány kétségbeesett sikoltozására berohantak a szülők, akik nagynehezen kiszabaditották leányukat a megvadult ember kezei közül.

Zöld Lajos most kirohant, felkapott a biciklijére és Berettyóujfalu felé száguldott.

A csendőrség azonban telefonon értesitette a szomszédos csendőrsöket, igy azután Zöld Józsefet már Körösszegapátinál elfogták s kihallgatása után őrizetbe vették.

Fülöp Máriát autóbuszon beszállitották a debreceni klinikára, ahol ápolás alá vették. Állapota sulyos, de nem életveszélyes. A merénylő legény ellen szándékos emberölés kisérlete miatt indul meg a bünvádi eljárás.

ÓRIÁSI ROBBANÁS A MAROSVÁSÁRHELYI KATONAI LŐSZERBARAKOKBAN.

Marosvásárhelyről jelentik: Tegnap reggel öt órakor borzalmas robbanás reszkettette meg a marosvásárhelyi katonai lőszerbarakok környékét. A lőszerbarakok egyik őrsze hajnali öt órakor arra lett figyelmes, hogy az egyik barakból füst gomolyog és lángnyelvek csapnak ki, amit egy pillanatra rá menydörgésszerü robaj követett. Azonnal alarmirozták az egész helyőrséget és a környékbeli lakosság fejvesztetten menekült. Leirhatatlan pánik keletkezett. Férfiak, asszonyok és gyermekek, akiket a robbanás álmukból ébresztett fel, úgy, ahogy az ágyból kikeltek, igyekeztek menekülni, ki merre látott.

Pár perc alatt megjelentek a helyszinen a tüzoltók, a karhatalom és az összes hatóságok. Emberfeletti munkával sikerült a még épségben levő barakkokat teljesen izolálni. Tekintettel a kora hajnali időre, a robbanás emberáldozatot nem követelt, az anyagi kár azonban horribilis, amennyiben nagymennyiségü gyalogsági lőszer és ágyulöveg pusztult el.

A SZEGEDI IPAROS KONGRESSZUS A KALAPNÉLKÜLI DIVAT ELLEN

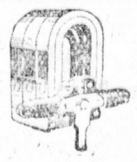
Szegedről elentik: a szegedi iparos kongresszust előkészitő vezérlő bizottság ülést tartott, amelyen Takács Béla elnök bejelentette hivatalosan, hogy a szeptember 8-ra tervezett kongresszust az ipartestület berendezési munkálatainak késedelme miatt el kellett halasztani *szeptember 22—23-ra*. A *kongresszusra 500—600 vidéki iparost várnak*. A végleges programot szeptember 21-én állitják össze, még pedig azért ilyen későn, hogy a vidékről érkező elkésett inditványokat is be tudják szoritani a programba.

Az avatási ünnepség szeptember 21-én lesz s erre meghivták **Bethlen** István gróf miniszterelnököt, **Klebelsberg** Kuno gróf kultuszminisztert.

A kongresszus keretei között az asztalosok kamaraközi értekezletet fognak tartani, a kalaposok pedig külön kongresszust.

S
SOK
K
100000
művészi
fénykép
forog
közkézen,
melyek
mind
Lieber Béla
fényképész
Csapó uccai műtermének
munkáját
dicsérik.

Saját gyártmányu
férfi-, női- és gyermekcipők
legolcsóbban beszerezhetők
Grünwald cipőüzem, Sas ucca.

Nikkelez, ezüstoz, minden szinre galvanizál
Földvári, Széchényi-u. 55.
Telefonokat, villamosberendezéseket, 30 év óta elkészit, javit, teljes garancia mellett.

Szebb és olcsóbb, mint a csempe
„Gromo"
zománcozott falvédőlemez
fürdőszoba és konyhafalak burkolására minden szinben izléses szegélyekkel.
Kapható:
Fülöp Miklós
bádogos és vizvezeték szerelő mesternél
DEBRECEN, CSAPO-U. 3.
Telefon 9-17.

Vásárlásainál elsősorban magyar árut kérjen!

Rigó Jancsi hercegi szerelme

Hogy ismerkedett meg Simay hercegnővel?

Furcsaságokban bővelkedik a föld a kerek világ. S ezek a furcsaságok többször keretet változtatnak; az alap megmarad, de kiszélesedik, eltér a sablontól és **szenzációvá** növi ki magát. Mert hát ez is megesik.. Ez maga is egy furcsaság.

Szivesen beszélgetek öreg emberek kel. Azok sokat tudnak mesélni a régi világból, mikor még egy-egy furésaság elvétve akadt s talán ezért volt furcsaság. Ma már minden napra esik kettő.... Ma már az volna furcsa, ha nem történne furcsaság.

A napokban bemutattak egy öreg urnak. Öreg, fehér haju báesi volt, lehetett olyan hetven esztendős. Világot járt, sokat tudott. Furcsaságokat és elkezdtünk beszélgetni. Először talán Amerikáról, majd Párisról. És itt mondta el azt az érdekes szenzációvá dagadt furcsaságot, — melyet el akarok beszélni. Az is a maga nemében. Szenzáció volt még a maga idejében is.

És most hadd beszéljen öreg ismerősöm....

—...Miután Párisba kerültem egye dül bolyongtam napokon keresztül, a végnélküli uccákon. Nem volt egy ismerősöm, egy honfitársam sem, a kivel eltölthettem volna az időmet. De maga Páris is, ez a hatalmas város, annyira érdekes (nem akarom azt mondani, hogy furcsa) és lebilincselő, hogy az első napokban eszembe sem jutott az ember, mint társasági lény. Gyönyörködtem és legeltettem a szemeimet. Ha éhes voltam, bekerültem a legelső vendéglőbe és utána megint előlről kezdtem.

Most az öreg ur jóizüen kortyolni kezdi a párolgó uzsonna kávét, mintha most is valamelyik párisi kávéházban érezné magát. Majd folytatja:

— Egyik délután sétaközben egy kis táblácskát pillantottam meg az egyik kávéház falán. Franciául: „Ebben a kávéházban a hires Rigó Jancsi muzsikál".

— Mondhatom, megörvendtem. — Jól megjegyeztem a helyet és elhatároztam, hogy este ellátogatok.

— És este elmentem. Magyar muzsikát akartam hallgatni; találkozni akartam a nótán keresztül a hazámmal.

S miközben ezt mondja, látszik rajta, hogy visszagondol azokra az édes, fájó magyar nótákra, ami ott kint, idegenben, olyan jól esett.

— Rigó Jancsi magyar nótákat játszott — kezdi ujra — bus, magyar hallgató nótákat. Valami jóleső melegséget éreztem a szivemben. Később olyan elkeseredés-félét. S a belső vihar végén egy békéltető könnyesepp buggyant ki a szememből....

— S ez a könnyesepp ismertetett össze minket Rigó Jancsival.

— Észrevette elérzékenyedésemet és odajött.

— Ön magyar? — hajolt a fülemhez s közben még szivszaggatóbban huzta.

— Összebarátkoztunk. Odaült az asztalomhoz s elbeszélgettünk otthonról, idegenről, asszonyokról...

— .... S harmadik este, mikor a diskurzusban az asszonyokhoz érkeztünk, mondta el akkor nagy port felverő szerelmét Simay hercegnővel.

— Mert szenzáció volt az régen. Világra szóló. Ma....? Sablon.

*

— És Rigó Jancsi elgondolkozva beszélni kezdett:

— ..... Egy tavaszi estén két elegáns hölgy jelent meg a kávéházban, suhogó selyemben. Autón jöttek. Eleinte nem is törődtem velük, bár egy-két nótát, — mint az már szokás, — feléjük fordulva elmuzsikáltam. Majd fizettek és elmentek.

— Igy ment ez egy héten keresztül minden este.

— Ekkor kezdett nekem feltünni az, amit eddig nem vettem tudomásul.

— Egyik este, mikor nótáját muzsikáltam, egy észrevétlen pillanatban megragadta a karomat s magához huzott.

— Adja nekem azt a szál virágot — s a kabátomba tüzött fehér szegfüre mutatott.

— Zavarba jöttem, mert közben megtudtam, hogy az illető hölgy hercegnő. Valamit dadogtam és átnyujtottam a kért virágot.

— És amikor eljött a hazamenés ideje, egy bankót nyomott a kezembe, melyen rajta volt a palotájának cime....

— Mit mondjak még?

— Kimondhatatlanul szerettük egymást....

— Igy ismerkedtem meg Vele...

*

Informátorom elhallgat. Látszik rajta, hogy visszagondol Rigó Jancsira, a hercegi Juliának kávéházi Rómeójára.

— És még egyet majdnem elfelejtettem, — veti fel a szót az öreg ur — és felém fordul.

— A mosolyát. Olyan igézően és különösen tudott mosolyogni, hogy méltán nevezték „asszonybolondító mosolynak". Ördögien.

Elhallgat.

S az emlékek rózsaszinü fonalát a szomszéd vendéglőben az „uj idők" cigánya szakitja meg:

„Hosszu az éjszaka....." Végkimerülésig.

Ifj. St...r K...ly.

Országos ebkiállitás Debrecenben

Rendőrkutya- és műkotorék-verseny is lesz.

A Magyar Ebtenyésztők Országos Egyesülete Debrecenben országos ebkiállitást rendez szeptember hó 8-án a Csapó-utca végén levő tüzérlaktanya fedett lovardájában. Az eddig beérkezett benevezéseken már most majdnem mindenfajta eb szerepel. Nemcsak sportszerü, hanem a maga nemében is látványosság lesz a kiállitás. Igen nagy számban szerepelnek a magyarországi speciális kutyafajták, mint komondor, kuvasz és puli. A kiállitás látványosságát érdekessé teszi még — ha elegendő nevezés lesz — a **terelő-, rendőrkutya- és műkotorékverseny.** A rendőrség részére igen értékes tiszteletdijak is állanak rendelkezésre, amelyeket a legjobb kutyák kapják, az érem és oklevél dijazáson kivül. — Mindenkinek, akinek kedves a kutyája, örömet szerez magának, ha kutyájával dijat nyer.

Az ebkiállitáson Magyarországon közismert és a külföldön is elismert birók fogják a kutyákat elbirálni.

Aki még be akarja nevezni kutyáját, annak rendelkezésére áll a kiállitási iroda, Debrecen, Simonffy-utca 59. Telefon: 81, ahol a kiállitásra vonatkozó ügyekben felvilágositással szolgál kiküldöttünk Kovács Terézia.

A háztulajdonos nem mondhat fel, ha lelépést kap

Budapest, szeptember 5. Érdekes lakáspört tárgyalt a budapesti I—III. kerületi kir. járásbiróságon Kiss Koós László járásbiró. *Mach* Antal háztulajdonos fölmondotta özv. Heiling Jánosnénak a Fürj ucca 25. szám alatt bírt négyszobás lakását azzal, hogy a bérlőnek más cserelakást fog biztositani. Fel is ajánlotta ilyennek a Kapitány ucca 2. számu ház egyik négyszobás lakását. Heilingné a fölmondást el nem fogadván, pör keletkezett a földmondási ügyből. A mai napon megtartott tárgyaláson Pongrácz Jenő ügyvéd, a lakó ügyvédje, azt vitatta, hogy a felmondás nem érvényes, mert a felmondás mögött béremelési célzat huzódik meg, egyébként is a háztulajdonos lelépési dijat kapott a lakásért.

A biróság kihallgatta Deutsch József részvénytársasági igazgatót, aki azt vallotta, hogy Heilingné is lelépési dij ellenében szerezte meg a lakást. A lelépési dijban tudomása szerint a háztulajdonos is részesedett.

Ezen vallomás alapjár. Kis Koós járásbiró elutasította a háztulajdonost keresetével, kimondván, hogy az a háztulajdonos, aki lelépési dijat fogad el a lakásért, vagy lelépési dijban részesedik, mindaddig, amig a lakások szabad forgalma helyre nem áll, felmondási jogával nem élhet.

Iskola órák pontosak, olcsók

Engel László

ezelőtt Löfkovits Arthur és Társa ékszerésznél

Piac ucca 52. (Megyeháza tövében.)

Szent István hetében vásároltam Budapesten olcsón készpénzért, ezáltal módomban van olcsón árusitani **készpénzért.** Sziveskedjék meggyőződni.

Müselvem . . .	1·80 P	Erős karton . .	—·85 P
Dirndl-karton . .	—·88 P	Erős zefir . . .	1·— P
Női ing. . . .	1·16 P	Erős sárgavászon	—·60 P

Guttmann Dávid, Csapó-u. 17. (Színház-átjáró kapunál)

A vásárcsarnok problémája

Több mint száz évvel ezelőtt London városának vezetősége radikális eszközökkel söpört végig London sikátorain, hogy megtisztitsa az egyes uccákat és tereket a közlekedési forgalmat gátló uccai áru sok hadától.

És 1828-ban felépitették Londonban Európa első nagystilü vásárcsarnokát. Az európai világvárosok fejlődése uj iramot diktált: Páris, Berlin, Budapest fejlődésének szédületes perspektivái tárultak fel. A városi higénia soha nem hallott követelményekkel állott elő. Az évszázados beidegződésen épült uccai üzletkötések, a városok élelmezési és ruházati ellátásának uccai lebonyolitása mindinkább beszorult a négy falak közé, hogy lehetővé tegyék a fertőzések meggátlását, a rossz és hitvány áruk továbbitását, az árak zabolátlan hullámzását megakadályozzák.

Egymásután születtek meg a metropolisok vásárcsarnokai. Páris 1851-ben, Berlin 1883-ban, Budapest 1897-ben épitette meg az első vásárcsarnokait.

A városok élelmezési ellátása centralizálódott. Korunkat annyira jellemző központositó törekvések éltek és élnek azokban a kivánalmakban, amelyek a vásárcsarnokok felállitásának és létesitésének problémáját dobják ujból és ujból felszinre. Debrecen nagyvonalu fejlődése már a háboru előtt is ugyszólván *cement födözékben* találta a vásárcsarnok létesitésének még ma is megoldatlan követelményét. Debrecennek minden más vidéki várost méreteiben messze tulszárnyaló fejlett környéki és vidék mezőgazdasága, a földmiveléssel foglalkozók nagy rétege olyan felhozatali és eladási központtá tették városunkat, hogy szükségszerüvé vált ennek az áruinváziónak tervszerü elosztása. A Rákóczi és Csapó uccai nyilt piac nemcsak tipikusan kisvárosi jelleg, hanem mindennap megismétlődő anarchia. A járdai és uttesti közlekedési forgalom lehetőségének teljes lebénulása, az élelmi cikkeknek az ucca fertőzött porával való szabad érintkezése, a minden higiéniát és jóizlést nélkülöző uccai és járdai kirakodások mindmind vádirat a mai nyilt piaci rendszer ellen. A vásárcsarnok létesitésének kérdése joggal nyomult tehát a megvalósitandó városfejlesztési program homlokterébe. A fejtegetésem elején láttuk, hogy a nagyvárosok fejlődésének menynyire szoros kiegészitője volt a vásárcsarnok épitése. Ezt a problémát nálunk nem lehet sokáig odázni. Hogy milyen legyen a vásárcsarnok, az müszaki kérdés, hogy hol legyen elhelyezve, az városrendészeti kérdés. (a „Debreczen"-nek nehán héttel ezelőtt megjelent elhelyezési propoziciója igen szerencsés és legelfogadhatóbb elgondolás), de hogy kell, hogy szükséges, az közérdekü kérdés. Remélhető az, hogy a város a jövő évi épitkezési programiába beilleszti a vásárcsarnok régen vajudó felépitését.

Nagy Béla.

A „DEBRECZEN" szombat reggeli száma közli az egész heti teljes rádió-müsort.

A NAP HIREI

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti szeptember 4-én:

Időjárásunkban az elmult 24 órában sem következett be változás. Az égbolton felhők alig jelentkeztek s a hőmérséklet maximuma ma is elérte a 30 C-t.

Az Északeurópa felett elvonuló ciklonok mögött hideg légtömegek törnek délibb területek felé. A napok óta nagy magasságokig észlelt északkeleti légáramlás, mely szárazföldi levegőt szállitott, területünkre ma már csak a földfelülete fölött csekély magasságig volt észlelhető, 3000 m. magasságban ezt északi váltotta fel. Ez az északi légáramlás valószinüleg az alsó rétegekben is jelentkezni fog, ami átmenetileg befoyásolni fogja időjárásunkat.

Kissé felhősebb de száraz idő várható, a meleg némi csökkenésével.

Brigitta Helm
Paul Wegener
Petrovics Szvetiszláv
a
Vigszinházban.

— **A város is képviselteti magát a Kollégium évnyitó ünnepélyén.** A ref. ősi Kollégium idei évmegnyitó ünnepélye, szeptember hó 9-én lesz. Délelőtt 10 órakor istentiszteletet tartanak a Nagytemplomban, utána átvonulnak az Oratóriumba, ahol az ünnepélyes megnyitás történik. Ezen az aktuson a várost maga dr. Vásáry I. polgármester és dr. Csürös Ferenc közmüvelődési tanácsnok képviseli.

— **„A mi hitünk".** Ezzel a cimmel fog előadást tartani Kalas Ferenc hitoktató lelkész, a debreceni Kálvinisták Templomegyesületének hitvédelmi szakosztályi rendes havi gyülésén. A gyülés a Kollégium dísztermében lesz, délután hat órai kezdettel. Belépődij nincs. Minden érdeklődőt szívesen hív és vár a vezetőség.

— **Az Egységespárt 8. választókerülete,** csütörtökön, (5-én) este hét órakor a nagyerdei Vigadóban fontos ügyben, intézőbizottsági ülést tart. — Pontos megjelenést kér az elnökség.

x **Mátyás pincében (volt Márkus), Városház épület, estenként budapesti női szalon zenekar játszik!**

— **Szőllős Ármin és Debreczeni Jenő tanulmányútja külföldön.** Az elmult nyáron Szöllős Ármin vásárpénztári igazgató és Debreczeni Jenő nyugalmazott gázgyári igazgató, nagyszabásu közgazdasági tanulmányútat tettek külföldön éspedig Dániában, Angliában, Belgiumban, Hollandiában, Skandináv államokban. Tanulmányútjuk alatt nagyon sok értékes tapasztalatot gyüjtöttek, amelyeket itthon, Debrecenben fognak érékesiteni. A két kiváló tisztviselő egymásután látogatta meg a nyugati országok nevezetesebb intézményeit, közgazdasági szerveit és egyébb szervezeteit, amelyek közül érdemes volna itthon is többet felállitani Szöllősi Ármin és Debreczeni Jenő nemrégiben tértek haza Debrecenbe s a nagy nyilvánosságnak is beszámolnak majd külföldi tanulmányútjuk eredményéről.

A világhirü
Mercedes-Benz
személy és teherautók
és a M. kir. áll. Vas-, Acél- és Gépgyárak által gyártott
MÁVAG-MERCEDES-BENZ
teherautók, autóbuszok és különle ges autók vezérképviselete és eladási köz pontja:
MERCEDES-BENZ AUTOMOBIL RT. Budapest, IV. Váci-utca 24.
Körzetképviselet: Révész Simon Debrecen, Hunyadi ucca 21. sz.

Izgalmas életmentési kaland a Berettyóban

Egy berettyóujfalui cserkész hőstette.

Vasárnap délután izgalmas életmentésnek voltak tanui azok, kik a kánikulai hőség elől a Berettyó hüs vizében kerestek enyhülést. A folyót százával lepték el a fürdőzők, a parton pedig többen sütkéreztek a homokban. A fürdőzők között volt Tani Kálmán 14 éves fiu is, aki, miután uszni nem tudott, a sebes folyásu 4 méteres mély viz elragadott. A fiu elmerült a habokban és a fürdőzők a szerencsétlenséget csak akkor vették észre, mikor a viz a fiut felvetette. A parton lévők segitségért kiáltottak és nagy izgalom vett erőt az embereken. Csak pillanatokig tartott ez a tanácstalan helyzet, mert **Zsuga** László berettyóujfalui cserkész gondolkodás nélkül, élete kockáztatásával a fuldokló fiu után ugrott és amikor azt ujból felvetette a viz, derekánál fogva a partra vitte.

Az elalélt fiut Zsuga László Veres Sándor cserkésztársával első segitségben részesitette. Tani Kálmán nemsokára magához tért és hálásan köszönte meg életének a megmentését. A bátor cserkészt a fürdőző közönség lelkesen megéljenezte.

Tom Tix
puszták lovagja
az Urániában

— **Magántisztviselők szokásos utolsó** nyári összejövetelüket kerthelyiségükben, (Piac ucca 66. szám), folyó hó 7. napján, szombaton este fél 9 órakor, rossz idő esetén vasárnap este tartják meg. Vendégeket szivesen látnak.

Vezetőség.

— **Hősök szobrának leleplezése Biharnagybajomban.** A biharnagybajomi hősök szobrát szeptember 15-én leplezik le ünnepélyesen. Az ünnepségen megjelenik báró *Feilitzsch Berthold* főispán és dr *Fráter László* alispán is, aki a vármegye nevében koszorut helyez a hősök szobrára.

— **Csánki Benjámin, az új rector átvette az egyetem kormányzását.** — A debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem 1929—30. tanévi Rector Magnificusa: Csánki Bejámin egyetemi ny. r. tanár, az egyetem kormányzatát folyó évi szeptember hó 2-án átvette és fogadó óráit hétfőn, kedden csütörtökön és szombaton délelőtt 12—1 óráig tartja.

— **Ma este Hoór Tempis Erzsébet énekel a rádióban.** Mint értesülünk, ma este 6 óra 15 perckor az Operaház zenekarának kisérete mellett, három Mozart áriát fog énekelni. A kiváló és igen népszerü művésznő rajongói, tisztelői bizonyára nagy érdeklődéssel várják kedvencüknek énekét a rádión keresztül is.

ARJUNA
(Alrauna)
a Vigszinházban.

— **Felhivás a leventékhez.** Tekintettel az Országos Bajnoki Céllövő Versenyre, a debreceni leventék részére a foglalkozás nem szeptember 15-én, — hanem szeptember hó 22-én reggel kezdődik. Az iparostanonciskolában, s valamint a kereskedő tanonciskolában és az I. és II. sz. gazdasági iskolába járó leventeköteles egyének leventekiképzése azon a napon veszi kezdetét, amelyik napon az iskolai tanórák. — Minden levente ugyanazon helyen, — ugyanazon időben és ugyanannál az oktatónál jelentkezzen, ahová eddig is járt.

Testnevelési vezetőség.

Hotel PANNONIA-Pensio
Lidó (Venezia).
Magyar ház. — Családi jellegü pensió a Lidó centrumában a főútvonal mellett a strand közelében. trópikus flórájú kert közepén.
Az épület és berendezése a modern otthonnal szemben támasztható igényeknek minden tekintetben megfelel.
Szobái tágasak, világosak és abszolut tisztk. — Több tagu családoknak egymásba nyiló szobákból álló lakosztályok.
Valamennyi szobában vízvezeték, hideg, meleg folyóvízzel. — Minden emeleten fürdőszoba. — Kitünő magyar-francia konyha.
Prospektus kérésre. — Portás az állomáson.

Elrontott gyomor, bélzavarok, émelygés, kellemetlen szájiz, homlokfájás, láz, székszorulás, hányás vagy hasmenés eseteinél már egy pohár természetes **„Ferenc József"** keserüviz gyorsan, biztosan és kellemesen hat. A gyakorlati orvostudomány igazolja, — hogy a **Ferenc József** viz használata a sok evés és ivás káros következményeinél igazi jótéteménynek bizonyul. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben.

A KOLLÉGIUM TANÉVNYITÓ ÜNNEPÉLYE.

A református Kollégium szeptember hó 9-én délelőtt 10 órakor tanévnyitó ünnepélyt tart, amelyre a Kollégium előljáróit, tanárait, tanulóifjuságát és a tanügy iránt érdeklődő közönséget tisztelettel meghivja a Kollégium Igazgatósága.

Az ünnepély sorrendje: I. Istentisztelet a Nagytemplomban: 1. Fennálló ének: 63. dics. 1. vers: Jövel Szentlélek... 2. Gyülekezeti ének: 63. dics. 2. és 3. vers. 3. Imádkozik: dr Erdős Károly egyetemi tanár. 4. Záróének: 245. dics. 10. vers: Dicséret, dicsőség... — II. Istentisztelet után a Kollégium imatermében: 1. Himnusz. 2. Évnyitó beszédet mond: Karai Sándor kollégiumi igazgató. 3. Szózat.

— **A dr. Magoss György intézet internátusa** a mostani iskolai évben is üzemben lesz. Bővebb levilágositást az intézet igazgatósága ad, Bocskay-tér 4. szám alatt.

x **Középiskolai tanárnőnél,** német, francia szakos, eredményes nyelvoktatás, magánvizsgákra előkészités, József kir. herceg ucca 41. sz. jobbra.

— **Értékes tiszteletdijat ad a város az ebkiállitásra.** Az Ebtenyésztők Országos Egyesülete, szeptember hó 8-án tartja meg Debrecenben kiállitását. — Magyar komondor fajták is nagyszámmal szerepelnek majd. A város a kiállitás alkalmából értékes tiszteletdijat ad és ezért dr. Vásáry István polgármester megbizta dr. Csürös Ferenc közmüvelődési tanácsnokot, hogy vásároljon ezüst értéktárgyat a kiállitás céljára dijul.

x **Hol szerezheti be legelőnyösebben iskolakönyveit?** Használt, kifogástalan állapotban, az összes iskolák részére, legújabb kiadásokban cserélni lehet Belvárosi antiquárium, — Kossuth ucca 15. szám.

— **Egy autó elütött egy kerékpárt.** Sulyos baleset történt szeptember 1-én Nagylétán. *Birizdó* István derecskei tüzoltó Nagylétára ment biciklin. A tüzoltó Nagylétán egy uccasarki kanyarulatnál állott biciklijével. Arra jött egy autó, amelynek soffőrje nem vette észre Birizdót, nekiment a sarkon álló embernek. Az autó a kerékpárt összezuzta, a tüzoltó pedig sulyosabb sérülést szenvedett. Birizdót nyomban haza szállitották Derecskére, ahol ápolás alá vették.

x **Csak egyszer próbálja ki** Róth Lajos kamarai ezüstéremmel kitüntetett hygénikus fodrászatát, amely a mai kor igényeinek teljesen megfelelően berendezve áll mindenkor rendelkezésre, Debrecen, Hatvan u. 6. szám alatt.

— **Egyetemi pályázat.** A mezőcsáti járás községei által létesitett Tisza István internatusi alapitvány kamataiban való részesitésre az egyetem rectora pályázatot hirdetett. Pályázati feltételek a rectori hivatalban tudhatók meg.

KÜLÖNÖS RÁGALMAZÁSI PER A POSTÁN LEVONT 8 FILLÉR MIATT.

Különös rágalmazási pert tárgyalt tegnap a debreceni törvényszék Jeney-tanácsa. Varga Imréné került a bíróság elé, felhatalmazásra, hivatalból üldözendő rágalmazással vádolva.

Ott kezdődött a dolog, hogy Varga Imréné Balmazujvárosi asszonynak jelentette a postás, hogy pénze érkezett. Az asszony felment a postára, ahol leszámolták neki a 130 pengőt, amit az ura küldött. Az összegből azonban levontak 8 fillért, kezelési költség címén. Az asszony erre dühbe jött és a következő kijelentést tette:

— Maguk olyan piszkosak és utálatosak, mint a zsidók!

A kijelentés miatt — rágalmazás miatt — indult meg az eljárás Varga Imréné ellen. A tegnapi főtárgyaláson a vádlott tagadta a vádat. Azt állitotta, hogy a fenti kijelentést nem tette meg. A tanuk azonban ellene vallottak. A bíróság ez alapon bünösségét megállapitotta s 30 pengő pénzbüntetésre itélte. Az itéletben a felek megnyugodtak, igy az jogerőre emelkedett.

x Párisról, Velencéről, a mondaincélet ezer érdekességéről közöl nagyszerü, szines riportokat a Magyar Magazin szeptember 1-i száma, amely uj korszakot jelöl ennek a közkedvelt, illusztrált lapnak történetében. Pásztor Árpád eredeti felvételekkel illusztrált japáni cikke, Erdődy Mihály kacagtató novellája, szórakoztató képsorozat, a legkiválóbb magyar festőművészek és modelljeik életéről, humoros feljegyzések a cigarettázó nőkről és a pizsamadivatról, továbbá rengeteg rajz fénykép teszi változatossá és feledhetetlenné az uj számot. Külön érdekesség a lap Aktuális Magazin cimü melléklete, amely 16 oldalnyi terjedelemben tájékoztatja a közönséget Budapest és a nagyvilág legfrisebb szinházi, társadalmi és mozi és sporteseményeiről Ara: 1 P. Mindenütt kapható. — Mutatványszámot díjtjalanul küld a kiadóhivatal: Budapest, V., Sziget u. 26. szám.

— **Szeptember hó közepén gyülést tart a keresztény gazdasági párt debreceni szervezete.** A Keresztény Gazdasági és Szociális Párt debreceni szervezete, szeptember 15-én nagygyülést tart a Bikában. A nagygyülés vezető szónokai Haller István, volt miniszter, országgyülési képviselő és Krüger Aladár dr. országgyülési képviselő lesznek és a helyi szervezet nevében és megbizásából Kováts Sándor káplán a „Katholikus Figyelő" szerkesztője fog beszédet mondani. A gazdasági párt vezetősége a gyülésre meginvitálta a debreceni városi pártot, ott lesznek a főispán és az Egységes Párt vezetőemberei.

— **Nagy majomfarm az ember és a majom közötti viszony tanulmányozására.** Dr. Yerkes, az amerikai yalei egyetem tanára, nagy majomfarmot létesit, fontos biológiai kutatások céljaira, az ember és a majom közötti evolueiós viszony tudományos megállapitására.

— **A Körösbe vezette a traktort.** — Békésszentandráson Simon András traktora elkapta Vallach János motorkezelő egyik újját, ügyhogy nem tudott tovább dolgozni. A traktort Hruncsár Sámuel vette át, aki azonban nem értett eléggé a kezeléséhez, amikor a traktor a Körös partjához ért, belefutott a Körösbe, felborult és maga alá temette, Hruncsár csodálatos véletlen folytán az ujjedtségen kivül nagyobb baja nem történt. A traktort csak nagy nehezen tudták kivontatni a Körösből.

Selyem nadrág
a legnagyobb választékban
Moskovitsnál, Piac ucca 41.

— **A debreceni Keresztyén Ifjusági Egyesület,** folyó hó 8-án, (vasárnap) a guthi erdőbe társas kirándulást rendez. Találkozás reggel háromnegyed 8 órakor a vaggongyári kolónia épületek kel szemben levő epreskerti faraktárban, honnan külön vonattal 8 órakor indulunk. Visszaérkezés este 10 órakor Összes költség egy pengő. A délután félhárom órakor induló rendes vonaton a költség díjszabás szerint. Gyerekek részére kedvezményt adunk. — Élelmezésről mindenki maga gondoskodik. Kirándulásunk kiemelkedőbb része a délelőtti istentisztelet, a délutáni tréfás versenyszámok és az esti tábortüz. Az a kellemes hangulat, — mely eddigi kirándulásainkat is jellemezte, most is biztositékot nyújt arra nézve, hogy ez az utolsó nyári kirándulásunk is meghozza ugy a lelki, mint a testi felüdülést. A Vezetőség.

— **Felhivás Debrecen zsidóságához!** Folyó hó 7-én, szombat este fél 8 órakor a hitközség tanácstermében, (József kir. herceg ucca 26.) az utóbbi napokban Palesztinában történt véres eseményeket ismertető előadást tartunk. Elvárjuk öntudatos zsidó testvéreink teljes számban való megjelenését. Zsidó Ifjuság.

— **Sajtóper egy novella miatt.** — Szekszárdról jelentik: Nem mindennapi rágalmazási ügyet tárgyalt a szekszárdi törvényszék. A Tolnavármegye napilapban Máthéné Fritz Ica „Sárközi történet" cimmel érdekes gyilkosságot irt meg, amelyről Mádsik Vincéné, alsónyéki lakos ugy találta, hogy a novella egy ellene indult per részleteit tartalmazza, melyben gyilkossággal vádolták, de végül felmentették, mig a novella szerint — bár név nélkül — az asszony a gyilkos. A sajtóper folyamán a törvényszék elrendelte a bünügy iratainak beszerzését.

— **A kisiklott mozdony a munkások közé zuhant.** Kolozsvárról jelentik: A báró Grődl cég kovásznai telepén sulyos szerencsétlenség történt. Egy iparvágány elkészitésénél, ahol hidat is épitenek, egy élelmiszereket szállitó vonat eddig ismeretlen okból kisiklott és az épülő hidra szaladt. A kisiklott mozdony a hid épitésénél dolgozó munkások közé zuhant. A mozdony kazánja felrobbant, két embert halálra gázolt, tizenhármat pedig igen sulyosan megsebesitett. Előreláthatólag még öt-hat halott lesz. Két munkás eltünt, valószinüleg még a romok alatt vannak. A mozdonyvezető elmenekült. Bukarestből egy vegyes vizsgálóbizottság szállt ki a helyszinre.

— **Sipeki Balás Károly szabadságot kért.** Budapestről jelentik: A múltheti botránvper egyik főszereplője, sipeki Balás Károly, a Pázmány-egyetem jog és államtudományi karának ezidei dékánja, felettes hatóságától, megrongált egészségi állapotára való tekintettel bizonytalan időre szabadságot kért és egyben dékáni tisztségéről is lemondott.

x Leányintézetek közelében, vidéki leánykákat, teljes ellátásra elfogad úriesalád. — Német nyelvoktatás, zongora, kifogástalan nevelés. Cim a kiadóban.

— **Ötvenezer koldulólevéllel akarta összeszedni a sikkasztott pénzt.** — A rendőrség átadta az országos törvényszéknek a 21 éves Kahana Györgyöt, aki mint a medgyesi üveggyár segédkönyvelője, csalárd manipulációkkal több mint százezer schillinget csalt ki vállalatától. A pénzt Bécsben, Párisban és Svájcban elköltötte s azután azzal a tervvel foglalkozott, hogy mint egy ötvenezer angliai és amerikai címre kolduló leveleket küld, hogy a kárt meg tudja téríteni. Lakásán az ilyen kolduló levelek egész hegyeit találták.

— **Az Ungarischer Künstler Almanachból** a városi tanács még a tavasszal rendelt 10 példányt abból a célból, hogy a köteteket külföldre küldik. Dr. Vásáry István polgármester a munkából most még 10 példányt rendelt. Ezeket is szétküldik Németországba, Ausztriába és Svájcba, — a németül beszélő kiváló városi vezetőférfiaknak. A könyv minden bizonnyal jelentékeny mértékben hozzájárul ahhoz, hogy Debrecent előnyös színben ismerje meg a külföld müvelt közvéleménye. Az Almanach több oldalon foglalkozik Debrecen zenei és színházi kultúrájával s a cikk keretében közli dr. Vásáry István polgármester, P. Nagy Zoltán zeneiskolai igazgató, — Hoór-Tempis Erzsébet s Kardoss Géza színigazgató arcképét, valamint a városi zenede és a Csokonai Színház képét.

— **A felrobbant szesz megölt egy kislányt.** Nyiregyházáról jelentik: A nyirábrányi szeszgyár udvarán borzalmas szerencsétlenség történt. Az udvaron játszadozó gyermekek közül az egyik napszámos fiú kihúzta egy szesz szel telt hordó dugóját. A hordó erre, eddig még meg nem állapitott okból felrobbant. A közelben álló gyermekek csaknem valamennyien megsebesültek. A legsúlyosabban Buszin Mária négyéves kislány sérült meg, akinek a kiömlő szesz megyújtotta a ruháját. A gyermek olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy néhány órai kinlódás után meghalt.

— **Gyanus haláleset a klinikán.** — A debreceni klinikáról jelentés érkezett be az ügyészségre, hogy a klinikán elhalt Pécsi Sándorné 33 éves Debrecen környéki asszony. A halál okát nem sikerült megállapitani, azonban úgy a beszállitása az asszonynak, mint a haláleset, bizonyos gyanús körülmények között történt, ezért a vizsgálóbiróság az ügyészség indítványára elrendelte a hulla felboncolását. A vizsgálóbiróság ezzel egyidejüleg a vizsgálatot is megindította.

Iskolatáskák
bőröndök, háztartási cikkek kefék fésük nagy raktára
Kántor Ernő és Társa
Debreczen, (Városháza épület).

Antiquár
Tankönyvek
féláron
kaphatók
Kultura
antiquáriumban, Szent Anna-u. 3

x Tankönyveket Antalffy József cégnél már most beszerezheti, újonnan, vagy ócskán. Iró és rajzszerekből is a legnagyobb választék. Antalffy könyvkereskedés, Szent Anna ucca és Varga ucca sarok. Telefon 612. szám.

— **Augusztusban ismét drágult az élet.** Augusztus hónapban ismét drágult az élet és a heti létminimum összege emelkedett. Ezt mutatják Gál Benőnek, a Szakszervezeti Tanács titkárának adatai, mert amig Gál Benő adatai szerint a háztartás ellátására julius végén 75.24 pengő is elegendő volt, addig augusztus végén 75.50 pengőre (943.750 korona) volt szükség, ami azt jelenti, hogy augusztusban 0.34 százalékkal több pénzre volt szükség a háztartás ellátásánál. Ha összehasonlitjuk ezt az előző évi adatokkal, akkor Gál adatai szerint azt látjuk, hogy ez év augusztusának a végén 3.46 százalékkal kellett több pénz a háztartás ellátásához, mint 1928 augusztus hó végén és 2.27 százalékkal több, mint ez év január elsején A háboru kezdetével szemben ma az élelmiszereket 49.4 százalékkal fizetjük drágábban és ez 21.6194-szeres drágulásnak felel meg, mig átlagban a drágulás 52.77 százalék, illetve 22.122.2-szeres. Ez adatokat figyelembe véve, egy mai pengőnek a békebeli belső vásárlóértéke 65.4 fillér.

— **Tanonctartó iparosok figyelmébe!** Az Ipartestület ezúton értesiti azokat az iparosokat, akik tanoncokat tartanak, hogy tanoncaikat az Iparostanonciskolába, még a mai nap folyamán, délelőtt 8—12 óráig és délután 3—6 óráig feltétlenül irassák be, — miután 6-án, pénteken már a tanitás megkezdődik. Saját érdekükben hivja fel az Ipartestület fenti körülményre a tanonctartó iparosok figyelmét, — annál is inkább, miután a tanonc be nem iratása sulyos következményekkel fog járni. Ipartestület.

1721—1929. vh.

Arverési hirdetmény

A debreceni kir. járásbiróságnak 929. Pk. II. 32486/2 sz. végzése folytán dr Leveles Imre ügyvéd által képviselt Debreceni Autóforgalmi r.-t. javára 460 pengő tőke, ennek 1929 február hó 15-től járó 16 százalék kamati 131 pengő 55 fillér eddigi a lenti és a még felmerülendő költségekből, valamint az ezzel csatlakoztatott s eddig jogerős végreh. zálogjogot nyert végrehajtatók tőke és járulékából álló követelésének behajtása végett — eddig fizetett összeg betudásával — alperesek debreceni lakosok ellen 1929. évi szeptember hó 18. napján délután 4 órakor Debrecenben Nagyerdei 1. sz. vasuti őrház alatt a debreceni kir. törvényszék 929 P. 5707/3. sz. végzése alapján az 1929 Pk. II. 30819. sz. véreh. jkönyvben 1 t. a. az 1929 Pk. II. 32486/2. sz. végreh. jekönyvben 2—8 t. a. le- és felülfoglalt s 4490 pengőre becsült autók, sertések és egyebekből álló ingóságok nyilvános bírói árverésen készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is eladatnak.

Kelt Debrecen, 1929 augusztus hó 25. napján.

Lőrincz Endre
kir. bir. végrehajtó

Gyászrovat

Filep Gusztáv, élt 63 évet. Temetése folyó hó 5-én délután 3 órakor lesz, a Kinceshalom ucca 5. számu gyászházunktól, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Kossuth uccai temetőbe. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

Péresi Lajos élt 7 és fél évet. Temetése folyó hó 5-én d. u. 5 órakor lesz, a Kosuth uccai temetőháztól, a ref. egyház szertartása szerint, a Kossuth uccai temetőbe. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

Szabó Gyula élt 2 hetet. Temetése folyó hó 5-én délután lesz, a Hatvan uccai temetőháztól, a ref. egyház szertartása szerint, a Hatvan uccai temetőbe. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

Bályi Margitka Juliska, élt 2 hónapot. Temetése folyó hó 5-én d. e. 10 órakor lesz, a Kossuth uccai temetőháztól, a ref. egyház szertartása szerint, a Kossuth uccai temetőbe. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

Gergely Ilonka, élt 5 hónapot. Temetése folyó hó 5-én délelőtt fél 11 órakor lesz, a Jánosi ucca 70. szám alatti gyászháztól, a ref. egyház szertartása szerint, a Szent Anna uccai temetőbe. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

Szilágyi Ferike 6 hetes korában elhunyt. Temetése folyó hó 5-én délután 3 órakor lesz, a Monostorpályi ut 16. számu háztól, a ref. egyház szertartása szerint, a Várad uccai temetőbe. A temetést Gebauer Károly és Tsa tem. int. rendezi.

Mikó Irénke életének 2. havában elhunyt. Temetése folyó hó 5-én délelőtt 9 órakor lesz, a Péterfia uccai temető halottasházától, a ref. egyház szertartása szerint, a Péterfia uccai temetőbe. A temetést Dankó tem. váll. rendezi.

Dr. Göbl Alajos, szatmári főorvos, hosszu betegség után életének 59-ik évében, szeptember 1-én Szatmáron elhunyt.

Köszönetnyilvánitás. Mindazon jó rokonok, jó barátok és jó ismerősök, kik felejthetetlen jó férjem, illetve édesapánk elhunyta alkalmával mély bánatunkat a végtisztességtétlen való megjelenésükkel és részvétük nyilvánitásával enyhiteni igyekeztek ezuton fogadják hálás köszönetünket. — Továbbá köszönetünket fejezzük ki Gebauer Károly és Társa temetkezési vállalatnak, mely a legnagyobb kegyelettel és figyelmes körültekintéssel rendezte a végtisztességtételt. Özv. Molnár Jánosné és családja.

x Szülők figyelmébe! Tankönyvek új és használt állapotban az összes fiú és leányiskolák részére kaphatók. — Régi tankönyveit becserélem. Bőhm könyvkereskedése, Bika-szálló mellett.

Debrecen, Piac-u. 79.

Megszökött a rendőr kezéből Bimbula, akit lopáson értek

Ismert alakja a debreceni rendőrségnek **Berkovics** Jenő 20 éves debreceni fiatalember, akit egyébként csak Bimbulának hivnak abban a linkvilágban, ahol Berkovics-Bimbula kalandokkal tarkitott életét éli. Bimbula-Berkovics existenciája meglehetősen ingatag alapokon nyugszik és sokszor bizony nincs együtt az a mindennapi „lóvé", amiből lehet egy kis huszonegyest játszani, meg néhány cigarettát venni, mivel a trafikot nem adják hitelbe.

Ezek a szörnyen nehéz és elviselhetetlen napok sok gondot okoznak Bimbula-Berkovicsnak, mert olyankor nincs más hátra, mint az egyetlen kivezető ut: szerezni, onnan, ahol van. Természetesen ez az elv nem vihető keresztüi akadálytalanul és bizony a derék Bimbula-Berkovics ilyenkor szokott összeütközésbe kerülni a büntető törvénykönyvvel.

Ugylátszik most is ilyen szomoru napok virradhattak Bimbula-Berkovics Jenőre, mert tegnap is szerezni próbált valamit. — Egy Nyugati-utcai üzletben. De vesztére tette, mert a kereskedő észrevette és a tetten ért Bimbulát átadta a közeli rendőrőrszemnek, aki elő akarta állitani a rendőrségre. Bimbula azonban nem olyan fiu, akivel csak olyan könnyen el lehet bánni, mert a rendőr közeledtére ugy eltünt, mint a kámfor.

A rendőrség azonban megindította a nyomozást Berkovics-Bimbula után, akit szerda délelőtt Alföldy Béla detektiv el is fogott és megbilincselve állitott elő a rendőrségre, ahol természetesen őrizetbe vették. Bimbula-Berkovics Jenő most egy kis hüvös zárkában elmélkedhet, de legalább hüvös helyen viselheti el a kánikulai hőséget.

x Harisnyákat, férfisoknikat, nyakkendőket, meglepő olcsó árban vásárolhat, Vitárius Sándornál, Kossuth ucca 17. szám.

— **Római és Szent László-korabeli sirokat találtak a szikrai ásatásnál.** — Kecskemétről jelentik: Három és félnapi ásatás után most fejezte be Szabó Kálmán dr. múzeumigazgató az őskori telephelyek feltárására folytatott munkái Szikrában. Az ásatás teljes eredménnyel járt. Az első, második és harmadik századból a római időkből való jazyg-szarmata leletekre bukkantak. Egy Szent László-korabeli temetőrész is előkerült az ásatások alkalmával. Még igen jelentős részek várnak feltárásra, de a kutatást pénzhiányában egyelőre meg kellett szüntetni.

x Sschaff tánciskolájában, a Korona dísztermében, 9-én, új tánctanfolyam kezdődik. Minden csütörtökön, vasárnap össztánc.

x Értesítés. Tisztelettel értesitem a m. t. vendégeimet, hogy a „Royal" étterem átvettem és szeptember hó 1-én saját vezetésem alatt megnyitotam. kérve a n. b. közönség szives támogatását maradtam t. tisztelettel Diósi Adolf, „Royal" étterem bérlője.

— **Marólúgot ivott egy 73 éves öregasszony.** Megdöbbentő öngyilkosság történt a napokban Püspökladány községben. Gáspár Ferencné 73 éves öregasszony, már régen hangoztatta hozzátartozói előtt, hogy megválik az élettől. A napokban azután egy óvatlan pillanatban belopódzott a kamrába és ott ivott a marólúgot tartalmazó csuporból. Szörnyü kínok között szaladt vissza a szobába, ahol elmondotta, — hogy mit tett. Rokonai nyomban az orvoshoz vitték, de az nem tudott már rajta segiteni, mert Gáspár Ferencné tegnapra meghalt.

x Tankönyvét az összes iskolák részére beszerezheti a Csáthy-féle könyvkereskedésben, a Nagytemplom mellett. Használt tankönyveket félláron vásárolhat. Kiszolgálás köztisztviselői kultúrkölcsön útalványokra is.

x Bartalis tánciskolájában minden csütörtökön és vasárnap este 8—12-ig össztánc.

— **Villámcsapás.** A mult héten vihar volt Álmosdon. Dr *Fráter* Imréné álmosdi tanyáján, amelyet *Dobsa* Sándor álmosdi gyógyszerész bérel, a villám beleütött egy cselédlakásba. A tüzoltók nyomban kivonultak a községtől körülbelül 2 km. távolságra levő tanyára. Az épületet megmenteni nem lehetett, a lakás berendezését azonban sikerült a tüz pusztitása elől biztos helyre vinni.

x Tankönyveket Antalfy József cégnél már most beszerezheti. Ujonnan vagy ócskán. Iró és rajzszerekből is legnagyobb a választék. — Antalfy könyvkereskedés Szentanna és Varga ucca sarok. Telefon 612.

— **Eladta a lefoglalt üzletberendezését.** Sikkasztással vádolva került tegnap a debreceni törvényszék büntető tanácsa elé Waldmann Irma debreceni lakos. Waldmann Irmának egy szatócsüzlete volt Debrecenben, azonban hitelezőit nem tudta kifizetni és ezért az üzletberendezését és áruit lefoglalták. A leány, nem törődve a lefoglalással, eladta a berendezést. — A tegnapi főtárgyaláson ez a tényállás beigazolást nyert és a bíróság Waldmann Irmát 40 pengő pénzbüntetéssel sújtotta. Az ítélet jogerős.

x Beiratás a szeptemberben kezdődő tanévre, naponta 11—12 óráig és délután 3—5 óráig. Német nyelvtanitás iskolás gyermekeknek a teljes kiképzésig. Hat éven aluli gyermekeknek állandó német játékdélelőttök. — Német Gyermekotthon, Piac ucca 34.

Mesterséges napfény (Quarz) alatt

Gyengén fejlett, rossz testtartásu (ferde gerinc-oszlopu, ludtalpu) gyermekek részére

Svéd gyógytorna állandó orvosi felügyelet mellett a

Therapia Gyógyintézetben

Füvészkert-utca 4. szám. — **szeptember 15-én kezdődik.**

Jelentkezni lehet ugyanott naponta d. e. 10—12-ig. — Vizkurák, iszappakolás, Diathermia, villany quarz.

Manja Tzatschewa

dacol a kritikával.

„Hogy tökéletesen csábító legyen" — mondja a szép filmszinésznő — „ma már minden gondozott nő a Takyt használja, ezt az illatositott krémet, mely ugymint, ahogy a tubusból kikerül, felkenve: 5 percen belül eltávolitja a test bármely részéről a felesleges szőrszálakat és pelyheket. A Taky megsemmisiti a szőrszálakat egészen a gyökeréig és hófehérré, simává teszi a bőrt, ugyhogy azon egyetlen fekete pont sem látható. A Taky gazdaságos, ártalmatlan és nem szárad ki. Próbálja ki tehát a Takyt még ma; teljesen meg lesz vele elégedve, mint ahogy magam is tökéletesnek tartom."

A Taky mindenütt kapható. **Vezérképviselet kizárólag viszont elárusitók részére: Kochmeister Frigyes utódai: Budapest. V., Hold ucca 8.**

Az 1929-es Taky előnyei: kellemes illat, azonnali hatás, nem szárad meg a tubusban.

VÁSÁROK SORRENDJE:

Szeptember 6-án. Bánréve, Buj, Görgeteg. Állatvásár: Gyöngyös, Gyuli (lóvásár nincs).

Szeptember 7-én. Cegléd, Magyarmecske. Lóvásár: Gyula.

Szeptember 8-án. Fegyvernek, Nagykáta, Szolnok, Szőreg, Kirakodóvásár: Gyula, Visegrád.

Szeptember 9-én. Bácsalmás, Dunapentele, Enying (sertésvásár nincs), Füzesabony, Gyulakeszi, Hosszuhetény, Kismarja, Lajosmizse, Lovasberény, Nagyatád (sertésvásár nincs), Németboly, Pécel, Pilisvörösvár, Polgárdi, Rakamaz, Recsk, Szekszárd, Szőllősgyörök (sertésvásár nincs), Tiszatarján Vásárosnamény, Vásárosmiske (sertésvásár nincs), Zalaegerszeg, Zsámbok Kirakodóvásár: Diósjenő, Szolnok. — Állatvásár: Felsőireg (sertésvásár nincs), Martonvásár, Nagyvázsony. — Marha- és kirakodóvásár: Und.

Szeptember 10-én. Diósviszló, Inka (sertésvásár nincs), Nagycsákány (sertésvásár nincs), Rábacsanak, Szamosszeg. Kirakodóvásár: Felsőireg, Martonvásár, Nagyvázsony, Állatvásár: Pápa (sertésvásár nincs), Szikszó.

Szeptember 11-én. Balatonfüred, Becsehely (sertésvásár nincs), Biharkeresztes, Györgyöspata, Hajdunánás, Kaba, Nyirmada, Tiszakarád, Polgár, Ujmalomsok. Sertés- és kirakodóvásár: Pápa. Sertésvásár: Orosháza.

Szeptember 12-én. Etyek, Nagyszékely, Nyirbátor. Ló- és kirakodóvásár: Jánk. Ló- és marhavásár: Orosháza.

Szeptember 13-án. Kehida (sertésvásár nincs), Páli. Kirakodóvásár: Orosháza.

Szeptember 14-én. Adony, Cibakháza Győrasszonyfalva (sertésvásár nincs), Magyarszentiván, Szakes (sertésvásár nincs), Tótszerdahely (sertésvásár nincs), Zalabaksa (sertésvásár nincs). Ló- és kirakodóvásár: Apátfalva.

A „DEBRECZEN" szombat reggeli száma közli az egész heti teljes rádió-műsort.

SPORTHIREK

A vasárnapi kerékpárverseny

Mint már jeleztük, vasárnap, folyó hó 8-án zajlik le a DVSC pályán hosszu idők óta az első kerékpárverseny, mely a jelekből itélve, igen élénk érdeklődésre tart számot. Népes mezőnyökre van kilátás, mert például maga a szolnoki MÁV teljes 16 tagu, jónevü versenygárdájával nevezett be a versenyre.

A pályaversenyt maguk a kerületi funkcionáriusok bonyolitják le s igy annak sima, zavartalan lefolyása máris biztositva van.

A DVSC e kezdeményező lépésével főként azt a célt kivánja szolgálni, hogy ezt a sportágat megkedveltetve, a többi debreceni sportegyesületet inspirálná kerékpáros szakosztályok felállitására, ami, ha sikerrel járna, a clubközi és városközi versenyek rendezésével ujabb izgalmas és élvezetes sporteseményekkel kedveskedhetne Debrecen sportkedvelő közönségének.

Ha ez az első kerületi bajnoki verseny a kellő látogatottsággal fog birni, a DVSC máris tervbe veszi országos verseny rendezését is, mely esetben a közönségnek alkalma fog nyilni a nagynevü fővárosi versenyzők megismerésére is.

A vasárnapi verseny fél 3 órakor kezdődik, a vasutasok Diószegi uti pályáján. A belépti dijak minimálisak: páholy és korzó ülés 1.50 P, tribün ülés 1 P, állóhely 50 fillér.

Vasárnap lesz a Bocskay közgyülése.

A Bocskay vasárnap délelőtt tartja évi tisztujitó közgyülését, a melyen ujjá alakitják a club tisztikarát. A közgyülést nagy érdeklődés előzi meg, mert a club tagjai közül többen szóvá akarják tenni azokat az eseményeket, a melyek nemrégiben lezajlottak és garanciákat akarnak arranézve, hogy a csapatot a jövőben célszerübben foglalkoztatja a vezetőség, hogy hasonló csufos kudarcok ne forduljanak elő. A tisztujitó közgyülésen több uj tekintélyes sportférfiut fognak beválasztani a club elnökségébe.

A Nyiregyházi TVE országos atlétikai versenyt

rendez szptember 15-én, amelyen a dr. Matavovszky vándordijon kivül a Nyiregyházi Kerékpáros Egylet s a Nyiregyházi Kereskedők és Gazdák Körének vándordijai is eldöntésre kerülnek. A Matavovszky vándordijat jelenleg a DGASE védi, a Kerékpáros Egylet vándordiját a NyTVE ifjusági stafétája védi. A szeptember 15-iki verseny iránt nem csak a keleti kerületben, hanem a többi kerületekben is fokozott érdeklődés mutatkozik.

Gyulay Gábor Debrecenben.

Gyulay Gábor, a DEAC volt nagy tehetségü távfutója, aki jelenleg a MAC tagja, szabadságát Debrecenben tölti és ezalatt a DEAC pályáján trenirozik. A tegnapi tréningen azonban kellemetlen meglepetés érte, mert elvesztette aranyjelvényét. A becsületes megtalálót ezuton is kéri, hogy a megtalálóra értéktelen jelvényt a pályafelügyelőnél adja le.

Nagy programot tervez a DTE ping-pong szakosztálya.

A DTE asztali tennisz szakosztálya máris megkezdte müködését, hogy az idei saisonban a tavalyihoz hasonló szép eredményekkel gazdagitsa a szakosztály hirnevét. Tervbe van véve több országos verseny rendezése, amelyeken az ország legjobb játékosai — élükön a világbajnokkal — részt fognak venni Több városközi mérkőzés is lebonyolitásra kerül, amikor is Szeged, Kecskemét, Nagykőrös, Nyiregyháza, Berettyóujfalu versenyzőit látja vendégül a DTE. A szakosztály az idén hölgytagokkal is bővült akik már erősen treniroznak, hogy a nagy versenyeken megállják helyüket a fővárosi hölgyversenyzőkkel szemben. — A szakosztály sikeres idei müködésére garancia dr. Való Antal és dr. Sajó László szakosztályi vezetők személye. A szakosztály egyébként ma este 6 órakor tartja első ülését, a tornacsarnokban, amikor is megválasztják az uj tisztikart.

Felhivás.

Felkérem a PIFC összes játékosait, hogy folyó hó 5-én, azaz csütörtök este 8 órára, a Kandia ucca sarkán, a Pesti-féle vendéglőben, — teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Pontos megjelenést kér : Intéző.

Gazdaság - ipar - kereskedelem

Kedvező kilátások gabonánk értékesitésére

A magyar buza az idén a délnyugati és északi államok felé gravitál. Svájcba, Dániába, Svéd, Norvég, Török- és Görögországba adtak el exportőrjeink jelentékeny mennyiséget. Csupán svájci vasuti szállitással alig 4 hét alatt 20.000 tonna, Rotterdam és Antwerpen rendeltetéssel szintén jelentékeny mennyiségü buzát adott el. A magyar buzánál az előzetes sikértartalom vizsgálat alkalmazásának köszönhető, hogy az idén a magyar buza még olyan helyre is eljutott, ahol 30 év óta nem is keresték.

A magyar liszt exportja is megindult. Angol és skandináv piacok felé jelentős tételekben adtak el mal maink lisztet, többek közt oly skandináviai cégeknek, melyek 25 év óta nem szerepeltek nálunk vevőként.

Terménytőzsde

A Budapesti Árutőzsde hivatalos árfolyamai : Buza tiszavidéki uj 77 kg-os 22.10—22.30, 78 kg-os 22.35—22.55, 79-es 22.60—22.80, 80-as 22.80—23.00, felsőtiszai 77-es 21.65—21.85, 78-as 21.85—22.05, 79-es 22.05—22.25, 80-as 22.15—22.35, fejérmegyei, bácskai, dunántuli és pestvidéki 77-es 21.55—21.75, 78-as 21.75—21.95, 79-es 21.95—22.15, 80-as 22.05—22.25.

Rozs pestvidéki 16.20—16.30, más 16.20—16.30, sörárpa 21.00—23.50, egyéb 19.00—21.00, takarmányárpa 15.75—16.25, Ia 16.75—17.25, köles 14.50—15.00, zab uj 13.00—13.25, Ia uj 15.50—16.00, tengeri 21.75—22.00, repce 47.00—49.00, korpa 12.00—12.25.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Buza októberre 22.75, 22.73, 22.79, 22.70, 22.83, 22.81, 22.86, zárlat 22.84—22.86, márciusra 25.20, 25.21, 25.15, 25.24, 25.26, 25.23, 25.27, zárlat 25.24—25.25.

Rozs októberre 17.33, 17.50, 17.52, 17.53, 17.55, 17.56, 17.58, zárlat 17.58—17.59, márciusra 19.65, 19.60, 19.70, 19.76, 19.78, 19.85, zárlat 19.85—19.86.

Tengeri májusra 18.23, 18.33, 18.34, 18.25, 18.30, 18.32, 18.38, zárlat 18.38—19.40.

Iskola ruhák
Iskola ruhák
Iskola ruhák
nagy választékban
HAJDUSÁGI FÉRFI RUHA ÁRUHÁZÁBAN PIAC-U. 67
nagy választékban
Iskola ruhák
Iskola ruhák
Iskola ruhák

Debreceni termény- takarmányvásár.

Meglehetős nagy forgalom volt a debreceni termény- és takarmányvásárban. A terményvásárra 70—80 szekér volt a felhozatal, amely mind elkelt. Az árak a következők: buza 22—23 pengő, rozs 16.50, árpa 13.50—14, tengeri 18—20 pengő, csöves tengeri 6.50 pengő.

A terményvásárban 130—140 szekérrel hoztak fel. Mind elkelt. Árak a következők: lucerna 7—8 pengő, széna 5—7.50, lóhere 6.50—7, bükköny 5, szalma 3.50—4 pengő.

Hirdetmény

Értesitem a város közönségét, hogy a debreceni kir. törvényszék 1928. P. 3749-87. számu végzésével Balmazujváros község részleges tagositása ügyében a birtokváltozások felvételére 1929. év szeptember hó 5-én, — 8 órakor, — Balmazujváros községházán tárgyalás megtartását rendelte el, melyre az érdekelt feleket ezuton idézi meg.

A debreceni kir. törvényszék erről szóló végzése a Városháza hirdetési táblaján közszemlére van kifüggesztve.

Debrecen, 1929 szept. 4.

Polgármester.

Szerkesztői üzenetek

Emléksorok. Verseinek közlését inkább technikai okok akadályozzák, mivel hosszu, irodalmi lapba való irások. Mi inkább a rövid, egyhasábos szedésü verseknek adhatunk helyet, mivel napi lapba az események közlése a fontos. A most küldöttek nem váltak be.

Bar M. A küldött képet megkaptuk és alkalomadtán fel is használjuk. Nagyon vártuk, mivel rövidesen sorát ejtjük. Szíves üdvözletét viszonozzuk.

Rossz szomszédság — török átok. Szellemes irásának most nem tudjuk sorát ejteni, mivel könnyen félre értené olvasóinknak egy része. Inkább más témájut kérnénk.

De profundis clamávi. Igen-igen mély, nem ér fel olvasóinkhoz.

A természet ölén. Hétköznapi sorok nem váltak be.

Az arany rabszolgái. Két elbeszélése után öntől sikerültebb irásokat remélünk. Ezek nem váltak be.

Uti naplómból. Későn érkezett sorok, melyek minden igazságuk mellett elvesztették aktuálitásukat. Az idejében érkező sorokkal rendelkezésére állunk a jövőben.

Szent István-napra ... Versei közül egyet hoztunk, egyet pedig közlésre tettünk el, de a többi nem vált be.

Gróf H. G. Kérdező soraira csak azt üzenhetjük, hogy mi minden egyes alkalommal megirtuk és megüzentük a mondanivalónkat s nem tudjuk elképzelni, hogy hogy nem kapta meg. A barátja elbeszélése nem vált be, mint azt még akkor megirtuk.

B. I. Küldött irása, bár szép gondolatokban nem szegény, de még se az még, amit az ember egy müvészi alkotásu verstől méltán elvárna. Ez nem vált be.

Megérte. Mint látta egy pár irását hoztuk, kettőt nem tudunk használni, Ön ezeknél jobbakat is küldött nekünk.

T. András ref. gimnáziumi tanuló. Kérését csak az esetben hozhatjuk nyilvánosságra, ha nevét közölhetjük. Ugyanis pénz és egyéb adományok közvetitésére nem vállalkozhatunk.

Izléses, sikkes és olcsó,
ez a férfi ruhászkodásnál a jelszó. Hogy ez mind megiegyen rendeljük ruháinkat
Keresztesy uriszabónál, Varga-u. 1.

APRÓHIRDETÉSEK

Állást kereső nők

Perfekt
házvezetőnő, kitünően főz, helyben, tanyára pusztára, alkalmazást keres, István út 41. sz. fűszerüzlet. 1167

Középkoru nő
nagyobb gyermek mellé, csekély fizetésre elmenne. Ajánlatot közép koru jeligére. 1146

Gépirónő
szorgalmas úrileány, — kezdő javadalmazással, alkalmazást keres. Telefoncim : 14-98. 1098

Betöltendő állás nők részére

Tanuló lányok
felvétetnek, Amerikai-hölgyfodrász szalonban Piac ucca 5. félemelet. 1180

Mindenes
főzőnőt, jó bizonyítvánnyal, azonnal felveszek. Piac ucca 19. II. emelet, folyosó végén. 1171

Bejárónő
könyvvel felvétetik, — Szent Anna ucca 22. sz. Divatszalon. 1124

Kiszolgáló
intelligens fiatal leány, vendéglőbe azonnal felvétetik, üzletben jártas, varrni tudó előnyben, Margit-fürdő sarok, — Halász. 1140

Keresek
intelligens nevelőnőt, aki második polgárista leányomat és negyedik elemista fiamat korrepetálni tudja. Német nyelv és zongoratudás megkivántatik. — Bent lakó lehet, vagy délután, este hétig. Arany János ucca 39. I. em. 1139

Bejáró
mindenesnek keresek azonnalra ügyes, gyakorlott leányt, Horváth Simonffy ucca 50. sz. alatt. 1137

Rendes
tiszlaság szerető, bejárónő felvétetik, napi pár órára, Poroszlai út 21. szám. 1165

Bejárónő
kerestetik délutánra. — Jelentkezés a délutáni órákban, Dobozi ucca 17. szám. (M)

Főzéshez értő
mindenes cselédet, — igyekvőt és jó akaratut azonnal fogadok, kisáliomási főnök. (xx)

Jó
mosónő akár házhoz, akár otthon mosást vállal. Csapókert, Klapka u 33. sz. 1052

Munkás-leány
felvétetik, Simonffy u. 55. szám. 1187

Ügyes
fodrász-segéd felvétetik Piac ucca 5. szám, félemelet. 1179

Egy
mindenes leány felvétetik, Piac ucca 34. szám, II. emelet, 6. ajtó. 1184

Kifutóleány
felvétetik, Vass zsáküzletében, Piac ucca 6. szám. 1186

Vendéglőbe
egy jobb megjelenésü kiszolgálóleány felvétetik. Cím a kiadóban. 8901

Betöltendő állás férfiak részére

Lakatostanulók
magas fizetéssel felvétetnek. Szálkay lakatosnál. Kazinczy 2. 591

Kezdő
fiatal fűszerkereskedőségéd, azonnalra felvétetik. Kút ucca 34. 1157

Fűszerben
gyakorlott segéd, azonnal felvétetik, Varga u. 35. szám. 1132

Traktor kezelő
felvétetik, Hatvan ucca 57. szám. 1115

Kifutó
kisfiút felvesz Fischer látszerész, Piac ucca 21 szám. 1774

Ezer pengő
készpénz kaucióval — idősebb ember is állást kaphat, Homok ucca 132. szám (Nánássy). 1166

Szikvizgyárban
töltő-fiú felvétetik. Homok ucca 140. 1159

Kifutó
felvétetik, Csapókert, Kuruc ucca 1. szám, fűszerüzlet. 1183

Hangszerek

Zongora
kereszthuros, kifogástalan Stingl gyártmány eladó. Megtekinthető — délelőttönként Rákóczi-ucca 69 1060

Élelmiszer és ital

Zamatos
borok, egy liter 64, 72, 80 fillér, 1, 1.20, s 1.60 Glück Izidor csemegeüzlet, Magoss György-tér 9. szám, (volt Péterfia ucca). — Ugyanott egy segéd és egy kiszolgáló kisasszony felvétetik. 6-a

Eladó
30 hlt. rizling ó-bor, hordónként is, Erzsébet ucca 69. szám. 1122

Bor
kitünő zamatu 5 liter vételnél 64 fillér. Vámospércsi finom vegyes 80 fillér. Dénesnél, Cegléd u. 22. 4a

Bútorok

Jókarban levő
tiszta bútorok eladók, Király utca 9. sz. 466

Egy szobabútor
kemény fából, olcsón eladó. Cím : özv. Sz. J.-né, Piac ucca 59. szám, III emelet. 80-f

Eladó
elköltözés miatt komplett palisander ebédlő, konyhaberendezés és egy kifogástalan Stingl-gyártmányu kereszthuros zongora. Érdeklődni délelőttönként 10 óráig. Honvéd u. 9a. 450

Eladó
hálószobabútor, keményfa, világos, Ovoda ucca 11. Homokkert. 1130

Árverési hirdetmény.
Elárverezek 1929. szept hó 11-én, délelőtt fél 11 órakor, Debrecenben, József kir. herceg u. 1—3. szám alatt, 1000 pengőre becsült ingóságokat u. m. fekete fényü, lila plüss húzatu, férfiszobaberendezést. Debrecen, 1929 aug. hó 21-én, Rápolthy János kir. bírósági végrehajtó 1169

Egy
szép hálószobabútor — keveset használt eladó, Székely u. 16-b) 1158

Eladó
Iskola ucca 4. szám, keresztépületben, kifogástalan asztalágy, 10 pengőért. Reggel 8—10 óráig. 1143

Igen olcsón
kiárulom Erzsébet u. 109. szám alatt, 2—6-ig szalontükör, képek, kis tükör, fotell, mosdók, éjjeliszekrények és sok mindenfélét. 964

Oktatás

Angol
tanitványokat elfogadok. Cím a kiadóban. 20a.

Menekült
főiskolás, középiskolások tanitását vállalja. Megkeresések Menekült főiskolás jeligére a kiadóba. 1138

Zongorán
kitünő hangun, gyakorolhat, Hatvan ucca 22. ötödik feljárat. 1163

Zongorázni
tanítok kezdőket és haladókat. Zeneakadémista. Szent Anna 36. 1089

Középiskolások
korrepetálását, magántanitást, francia és német órák adását egyetemi hallgató mérsékelt díjazásért vállalja. Megkeresést „Egyetemi hallgató" jeligére a „Debreczen" kiadóhivatalába kérek. 66-f

Zongora
órát adok, gyakorlást engedek. Bővebbet Kovácsnál, Verbőczy ucca 2. szám. 1010

Autó, motor, kerékpár

6 személyes
üzemképes Fiát-autó prima 4 hengeres motorral olcsón eladó. — Gáll Lajos, Hajduszoboszló. III. t. 607

Autó
négy személyes, igen csinos, jutányosan eladó, Riesz kocsigyár, Hatvan ucca 33-f

Teljes ellátás

Középiskolás
zsidó gyereket teljes ellátásra elvállal Lindenfeld, Széchenyi 37. 373

Iskolás
fiukat, külön uccai szobával, jó házikoszttal elfogad, hentes család. Cím a kiadóban. 954

Jó házikoszt
bejáró étkezésre, kihordásra kapható. Rothermere a 35. 926

Két
középiskolai tanuló — leánykát, vagy fiut, teljes ellátásra elfogadok. Eötvös ucca 5. 1011

Két diák
kitünő ellátást kaphat, Arany János ucca 22. szám. 1097

Zongoratanitást,
gyakorlás, akadémiai módszerrel legolcsóbban Brück zenetanárnál, — Thaly Kálmán u. 12. 1047

Megérkezett
a híres nagybányai berzencei szilva étkezésre, ugyszintén lekvárnak való, a legolcsóbb árban, Lebovits, Csapó u. 25. szám. 1154

Diákokat
teljes ellátással, jutányosan elvállalok, Nyíl ucca 111. szám. 950

Két iskolás
gyermek jó ellátást kaphat, havi 36 pengő, — Csillag ucca 105. 1013

Három
úrilánynak ellátást ad keresztyén úriasszony; külön szoba, fürdőszoba. Telefon 7-95. 1118

Központon
úricsalád, középiskolás fiút elvállal, teljes ellátásra, Rákóczi ucca 20. szám. 1172

Csinos
butorozott szoba kiadó, égyanott 2—3 iskolai tanuló teljes ellátást nyerhet, Arany János-u. 16.

Teljes ellátásra
elfogadok 2—3 izr. iskolai tanulót, esetleg lakásra. Hatvan utca 36. III-ik lakás. x

Kitünő
ellátást ad egy vagy két kisebb középiskolai fiunak vagy lányának jutányos árért, uricsalád. Homok u. 32. sz. 2-ik ajtó. (sz.)

Két
diáklányt vagy fiut uri ellátással felveszek. Rákóczi 9. 337

Középiskolai
tanuló, teljes ellátásra, zongora használattal el fogadtatik, Eötvös ucca 7. szám. 132

Teljes
ellátást adok kisebb — gimnazista fiuknak. — Bogdánné, Mák u. 5. — Guti faraktár mellett. 1038

Középiskolai
tanulók teljes ellátást kaphatnak uri családnál. Rákóczi 26. 967

Két
gimnázista fiut vagy lányt teljes ellátásra elfogadunk Meszena ucca 20. 944

Ellátást
ad úricsalád, középiskolai tanulóknak, külön szoba, Beresényi u. 28 szám. 911

Paradicsom
befőzéshez megrendelhető házhoz szállítva, özv. Bleuerné kertgazdaságában. Telefon 654 szám. 1190

Száraz bükkfa
II. o. 4 pengő mázsánként, felapritva, hazaszállítva. Szalon porosz kőszén, belföldi kőszenek, tojásbrikett és bányakoksz, legolcsóbban kapható, Grünfeldnél, Csapó ucca 16. sz. Telefon 982. 9-a

Ref. Kollégiumból
szén-salak elhordható. Egy darab jókarban levő gáz kandalló eladó. 11-a

Két diák,
vagy diákleány, teljes ellátással, külön szobába, felvétetik, Nyíl u 115. szám.

Zongorázni
tanit, kezdőket és haladókat, végzett akadémikus, Kossuth ucca 59. szám. 1129

Használt
és rossz cipőket veszek lap hívásra házhoz megyek, Mező Imre, Székely ucca 20. 1151

Középiskolai
tanulók teljes ellátást nyernek kitünő helyen. Minden iskolához közel. Jókai u. 20. 350

Szarvasmarhatelelltetés
szatmárcsekei tanyámon, — körülbelül 1200 mázsa idei szénával, zab, árpa s búzaszalma pelyva és törek a tél folyamán, a rendelkezésre bocsájtandó istállókban leendő feletetés cél jából eladó. Ugyanott tavasszal 100—150 hold legelő is kapható. Esetleg 310 holdas birtok bérbeadó. Lónyay Ferenc, Szatmárcseke, — vasút : Fehérgyarmat. 12-a

Zöldpaprika
válogatot, — befőzésre megrendelhető házhoz szállítva, özv. Bleuerné kertgazdaságában. Telefon : 654. 1189

Ajánlat

Urhölgyek
szíves tudomására hozom, hogy Kossuth u. 42. szám alatt női divat szalont nyitottam. Szalonomban a legujabb őszi divatujdonságokat a legkényesebb ízlésnek megfelelően, szolid árak mellett készítek. Tanuló leányokat felveszek. Uri leányokat a legrövidebb idő alatt szabni, varrni tanitok. Nyiga Károlyné Bálint Irén. 6a

Fuvarozásokat
épitkezésekhez, renoválásokhoz bármilyen anyagot, homokot, sárga földet, agyagot, salakot, valamint kompetens fákat, továbbá költöztetéseket jutányos árakon azonnal szállít „Központi" fuvarozás, Debrecen, Károly Ferenc József-ut 18b. Telefon 4—64. Tulaj. Gaál Imre 45a

Lakatos munkák
épület, diszmű takarék tűzhelyek, rácsok, stb autogén heggesztés, elsőrendü kivitelben készülnek, jutányos árakért, Ferenc József út 38. szám, (Posta mellett). ifj. Lókodynál Ugyanott tanulók felvétetnek. 32-f

Tégla és cserép
legolcsóbb beszerzési helye, Első debreceni téglagyár, iroda, Royal épület. Tel. 50. 226 557. szám. 31-a

Vásárolunk
idegenpénzeket, arany-ezüst pénzeket, (koronásokat), Debreceni Bankház, Miklós ucca 7 szám. 918

Uricsalád
elvállal 2 középiskolai tanulót, teljes ellátásra, külön szoba használat, Hatvan ucca 1. II. em. 41 ajtó. R. J.

Kiváló
zongorámat bérbeadnám, keresztyén úricsaládnak. Értekezni 3—5 óráig, Darabos u. 42. szám. 1162

KITÜNŐ HÁZIKOSZT
és reggeli kapható 22 év óta fennálló közismert, a belváros kellős közepén, a mai kor igényeinek teljesen megfelelő Alkoholmentes Étteremben. Abonensek, tanulók, diákok árkedvezményben részesülnek. Tóth Jenőné, Debrecen, Bádogos u. 1. sz. Tisza-palota. 41

Cipőjét
talpalni Kovácshoz vigye, mert három pengőért krunponból talpal Verbőczy ucca 2. 1009

Köppenyek,
ruhák, a legújabb őszi modellek után készülnek a „Chic" divat szalonban, Szent Anna u. 22. szám. 1101

Soffőrvizsgára
előkészít hivatásosakat, urvezetőket Csobai mérnök, Török Bálint ucca 15. sz. 1036

Poloskát, svábbogarat, hangyát, 2 órán belül kiirthat, szabadalmazott irtószerrel. Kapható Stern festéküzletben, Piac u. 10. szám. (Bikával szemben). Ugyanott magas fényü padlólakkok nagyon olcsón kaphatók. 1-a

Soffőr
vizsgára, szakszerüen, mühely gyakorlattal, csak iss gépmühely. — 19 év óta fennálló soffőriskolája készit elő. Ha hivatásos soffőr akar lenni csakis mühelygyakorlattal tanuljon. Erzsébent u. 20. 36-a

Csillárjait
olcsóbban szerezheti be a Földvári-féle csillárgyárban, mint bárhol, Széchenyi ucca 55 sz.

„Anny" árai
garantált nyulszőrkalap 10 pengőtől. Filckalapok minden szinben 5 pengőtől. — Alakítás 3 pengő! Csapó ucca 47. Tanulóleánye felvesz. 5a

Ablakok
minden nagyságba készen kaphatók, Blattner Kálmán ablakgyártási telepén, volt Szív ucca 14. szám. 1292

Vásár áthelyezés
miatt olcsón beszerezhetők javított kisebb s nagyobb asztali- és tornyos tűzhelyek, üstházak, hő álló zománcozott asztali tűzhelyek, vasbútorok, egyes és páros lemezágyak, szép fehér gyerek ágyak, — összecsukós vaságyak, mosdók, Dobozi ucca 5. lakatos, zsibvásártér. 7-a

Poroszszén
mázsánként 6.80 hazaszállítva, Rosenfeld Kálmán, Salétrom ucca 12. szám. Telefon 674. 1-a

Szalonomat
áthelyeztem, Csapó u. 59. szám alá, Bardócz, nőiszabó. 13-a

TÜKÖRGYÁRTÁS, üvegesiszolás, épület- és portálüvegezés. Sipkovits Béla Nagyvárad (volt Sziv u.) 15. Telefon 3—56. 34f.

Kereslet

Kerestetik
vályogvető ember, Borz ucca 15. szám. 1142

Használt
könyveket keresek a leánygimnázium V osztályába, Garay ucca 18. szám. 1031

Keresek
megvételre Remington Underwood írógépet, jó karban. Ajánlat ármegjelöléssel „rortable" kiadóba. 79-f

Hatszáz pengős
kölcsönt keresek, csak három hónapra, legnagyobb kamat mellett elsőrangu biztosítékra. „Sürgős" jeligére. 1191

Jómenetelü
hentes- és mészáros üzlethez, megfelelő összeggel társat keresek. — Ugyanez a ház eladó. Cím a kiadóhivatalban. 1086

Lakás kereslet

Családi házat
6—7 szobásat keresek bérbe november 1-re. Cim a kiadóban. 50f.

Nagyerdőn
keresek bútorozott szobát, lehetőleg verandával. Levelek ‚Házaspár' jeligére a kiadóba. 1155

Kétszobás,
fürdősozbás, bútorozott vagy bútorozatlan lakást keresünk, legkésőb október hó egyre, azon nal át is vesszük. Főucca, Péterfia ucca közelében. Ajánlatokat a kiadóban, sürgősen. 1144

Keresek
egy egészséges, száraz, tiszta, egy szoba, konyhás lakást, a Hortobágy malom közelében levő uccák bármelyikén. — Értekezni lehet e lap nyomdájában, este 6—órától. (z)

Kiadó lakás

Udvari
és uccai 1 szoba, konyhás lakások mellékhelyiséggel október 1-ére és szeptember 15-ére kiadók. Lorántffy u. 11. szám. 973

Lakást
adok fizetéssel magános asszonynak házi — munkáért. Csonka ucca egy. 1126

Szoba, konyha,
áliattartással, olcsón kiadó, a Dicsőfi uccában. Bővebbet Csapó ucca 65. sz. üzlet. 820

Uccai
bútorozott szép világos tágas szoba kiadó, Mester ucca 31. 1110

Pinceszoba
kiadó azonnal. Csapó u 59. 78f.

Azonnal
kiadó 4 szoba, elő-, fürdő- és cselédszobás, modern lakás. Magoss Gy. tér 16, régi Simonyi ut 13., volt kórházzal — szemben. 12f.

Négyszobás
és kétszobás modern lakás mellékhelyiséggel, lehetőleg irodának kiadó Általános Forgalmi Bank, I. em. 3-a

Bérbeadó
ház és szőlő. Ujkertben Lehel u. 31. szám alatt 800 négyszögöl területü szőlő és gyümölcsöskerttel, 3 szobás uj lakás mellékhelyiségekkel, (előszoba, konyha, kamara, pince, disznóól, baromfikert, fáskamara, jóvizü kut) azonnalra, vagy okt. 1-ére 1600 pengőért. Értekezni dr. Hódy—dr. Böszörményi ügyvédek irodájában, Piac u. 77. sz. Tel. 7—80. 491

Egy-
és kétszobás lakások kiadók, Kassai út 5. szám Árpádtérnél. 1170

Egy szoba,
konyha, azonnal kiadó, Csapó ucca 34. sz. 945

Három szoba,
konyha, istálló kiadó, Böszörményi út 49. 1178

Egy szoba,
előszoba, konyha, szept hó 15-re kiadó, Török Bálint ucca 3. 1185

Egy szoba,
konyha kiadó október 1-ére. Ugyanott uccai szoba azonnal kiadó. — Darabos 9. 1148

Kiadó
egy szoba, konyha, s speiz, Nyíl ucca 115. 1117

Kiadó
1 nagy szoba, konyha, fáskamara. Diófa u. 27.

Egy
világos, padlós pinceszoba, fáskamarával havi 20 pengő, villannyal 22 pengő. Magános családnak, vagy nőnek azonnal kiadó. Homokkert, Domahidy u. 1. 1112

Egy
szoba, konyha, spájz kiadó 15-ére. Szoboszlai ut 20. 1121

Egy szoba,
konyha, spájz kiadó. — Szappanos 17. 1122

Bútorozott szoba

Különbejáratu
csínosan bútorozott szoba kiadó, Klein, Dégenfeld-tér 3. 1188

Kiadó
2 uccai különbejáratu csínosan bútorozott szoba, irodának, rendelőnek, garson lakásnak. Kossuth ucca 26. szám. baloldal. 1175

Egy
bútorozott szoba kiadó, Hadházi ucca 19. 1173

Bútorozott
szoba kiadó két személynek, személyenként 20 pengőért. Péterfia-u 11. sz. 1131

Különbejáratu
uccai butorozott szoba szept. 1-étől kiadó. — Késes u. 75. 1114

Különbejáratu
csinosan butorozott szoba kiadó. Piac u. 21. I. em. 1149

Kiadó
kétágyas uccai butorozott szoba, fürdőszoba- és konyhahasználattal. Piac 10, II. em. 2. 1147

Egy
különbejáratu szép butorozott szoba kiadó. — Kálvin tér 5. 1164

Csinosan
butorozott szoba egy személynek olcsón kiadó. Bethlen u. 48. 1150

Különbejáratu
uccai garzonszoba kiadó. Kut u. 34. 1156

Kiadó
bútorozott szoba 2 személyre, teljes ellátással úricsaládnál, Kossuth u 45. szám. 1096

Kétágyas
tiszta bútorozott szoba kiadó, szolid uraknak, esetleg két egymásbanyíló szoba, Csapó ucca 21. sz. kerseztépület. 999

Csínosan
bútorozott szoba, azonnal kiadó, Arany János ucca 56. szám. (Szy.)

Balkonos
elegánsan bútorozott szoba, korrekt úr, vagy hölgy részére kiadó, — Püspöki palota, I. kapu III emelet, 12a ajtó. 69f

Különbejáratu
uccai bútorozott szoba, előszobával kiadó. Eötvös u. 7. 949

Különbejáratu
bútorozott szoba, azonnal kiadó, Lehel ucca 37. szám. — Ugyanott öntött vaskályha eladó.

Üzlet, mühely, raktár

Üzlethelyiség
azonnal kiadó, nagy kirakattal, berendezéssel, Csapó ucca 24. Barna.

Vendéglő
belvárosban, betegség miatt azonnal átadó. — Cim a kiadóban. 1160

Műhelyhelyiség
kiadó, Lorántffy ucca 11. szám. Értekezni lehet hátul. 1153

Hentesüzlet,
a város szívében, évtizedek óta fennáll, kitünő forgalmu, uccára három kirakata van. Betegség miatt sürgősen eladó, Nagy iroda, — Csapó ucca 56. 1145

Egy
fűszerüzlet árúval s berendezéssel, azonnal átadó, Rother ucca 4. sz. alatt. 1128

Vendéglő
helyiség, forgalmas helyen, azonnal kiadó, — Nyugoti ucca 30. 1161

Üzlethelyiség
azonnalra kiadó, Sas u. 3. szám alatt. Értekezni lehet dr. Borbély ügyvédnél, ugyanott. 1006

Vidéki
jómenetelü órás üzletemet átadnám, üzlet és lakbér 25 pengő. Értekezni lehet Belényesi Sándor órásnál, Hatvan ucca 17. szám. 1152

Kiadó
a Bihari-telepen Kovács ucca 3. szám alatt egy üzlethelyiség, borbély-, vagy fűszerüzletnek, érdeklődni lehet Wesselényi ucca 3. sz. alatt. 1135

Egy
jóforgalmu vendéglő kiadó. Cím a kiadóban. 1067

Cserépkályha,
két télen használt, teljesen hibátlan, eladó. Poroszlay ut 29. 578

Műhelynek
alkalmas nagy világos pince viz és villanyvezetékkel kiadó. Sas u. 2. Bejárat a szinház felől is. 4a

Eladó ingóság

Két cserépkályha
és nagyobb mennyiségü keritésnek való betonalappal bíró szögvas oszlop eladó, Sesztina ucca 4. szám. 1112

Építkezésből
kimaradt stravezni tégla eladó, Csapó ucca 24 Barna. 1120

Eladó ház

Eladó
újonnan épült családiház. Értekezhetni lehet a tulajdonossal, Homok ucca 127. 1085

Eladó
Baross ucca 30. számu ház nagy gazdasági udvar. Értekezni Balogh József divatüzlet, város háza 582

Egy
jó családi ház beköltözhető 3 szobás lakással, jutányos áron eladó. — Boldogfalva u. 4. sz. 46a.

Eladó ház.
Timár u. 5. sz. négyszobás, különálló két 1 és kétszobás lakással, — nagy virágoskerttelí 20 méter beépíthető fronttal, kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Hegedüs Béla ing. forg. irodája. Tel. 17—87. 39f.

Eladó ház és szőlő.
Ujkertben, Lehel ucca 21. szám alatt 800 négy szögöl területü szőllős, gyümölcsöskert, fronttal két uccára, háromszobás, mellékhelyiséges, előszoba, konyha, kamara, pince, disznóól, baromfikert, fáskamara, jóvizü kút, beköltözhető és adómentes épületekkel, 14.000 P. Értekezhetni lehet dr. Hódy, dr Böszörményi ügyvédek irodájában, Piac ucca 77. szám. Telefon 7-80. 939

Eladó föld

Elepen
164 kat. hold tanyás birtok eladó, esetleg haszonbérbe kiadó. Értekezni lehet: Kossuth ucca 48 szám alatt 21-f

Eladó
hét hold föld Perecz dülőn. Értekezni lehet Kölcsei ucca 16. szám. 1181

Házhelynek
300 négyszögöl szőlő, Jerikó ucca 18. szám alatt eladó. Tudakozódni a tulajdonosnál Korom Gyuláné, Böszörményi út 49. 1177

Egy
iskolás gyermek jó ellátást kaphat, havi 36 pengőért, Csillag ucca 105. szám. 1182

Birtok bérlet

Felesbe
azonnal kiadó Elepen 164 hold tanyás birtok. Értekzni lehet Kossuth ucca 48. szám 21-f

Eladó állatok

Kövér sertés
kb. 120 kg. eladó, Kontöskert, Kiss ucca 24. szám. 1168

Vizsla,
kávébarna, simaszőrü, német pedigrés, fajtiszta, teljesen betanított vadászkutya el dő. Cím Némethy jegyző, Nagykereki. 1133

Eladó
11 darab egy és féléves szőke süldők, Nyilastelep, Malvin ucca 45-b. szám. 1125

Felelős szerkesztő: PALFY JÓZSEF, a TISZANTULI HIRLAP KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ R.-T. kiadása és rotációs nyomása.